

Zaanstad, 6 december 2023,

Geachte heer Beemsterboer,

Hierbij bied ik u en de Provincie Noord Holland de uitvoeringsovereenkomst (UVO) 2023-2026 met de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) aan. Deze UVO geeft uw college inzicht in de afspraken voor de komende vier jaren.

De UVO 2024 wordt vastgesteld op **€ 31.683.609,-**.

De toevoegingen in de UVO 2024 zijn reeds in een eerder stadium met u besproken. Toch is het goed in het kort aan te geven in welke context we deze UVO met elkaar aan gaan.

De OD NZKG staat voor een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving in het Noordzeekanaalgebied. Dit doen wij door vergunningen te verlenen, toezicht te houden en de regels te handhaven. En door heldere adviezen aan onze opdrachtgevers. Zo werken we aan de grote uitdagingen van deze tijd, zoals het klimaat, gezondheid en de transformaties van gebieden. Een mooie missie in een dynamisch gebied dat steeds drukker wordt (meer industrie, meer mobiliteit en forse woningbouwopgave) en waar veel verschillende en soms tegenstrijdige belangen spelen. Al deze ontwikkelingen hebben een impact op de leefomgeving, bewoners, werkgevers, werknemers en recreanten. Van onze dienst vraagt dit om deskundig handelen en vakbekwaam te zijn met actuele kennis van zaken. Maar ook onafhankelijk, autonoom zijn met oog voor alle belangen en in nauwe samenwerking met andere overheden (zoals andere OD-en, de veiligheidsregio's, GGD-en).

In 2024 zal de invoering van de Omgevingswet veel dynamiek met zich meebrengen. Ondanks de vele en jarenlange voorbereidingen, zal de praktijk de nodige vragen gaan oproepen. Deze nieuwe manier van (samen)werken, één van de kernbegrippen van de Omgevingswet, vraagt om ruimte om te leren en rekeninghouden met in het begin mogelijk minder efficiëntie in het werk. Daarnaast zorgt de Omgevingswet ook voor een andere begroting en afrekening. Afspraken hierover zijn reeds eerder gemaakt (zie hoofdstuk 8). De opgevoerde posten die direct Ow gerelateerd zijn, waren (net als enige andere intensiveringen en programma overstijgende toevoegingen zoals Water, Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), Regionaal schakelpunt en Bodem) in de meerjarenbegroting (MJB) reeds aangekondigd. In de UVO is duidelijk aangegeven waarom de extra financiële middelen en werkzaamheden noodzakelijk zijn.

Een ander belangrijk instrument, is de nieuwe regionale Uitvoerings- en Handhavings strategie (U&H-strategie) 2024. Het betreft de basistaken, maar de strategie geldt ook voor de zogenaamde plustaken (tenzij anders overeengekomen). Dit beleidsdocument draagt eveneens bij aan een uniforme werkwijze in het werkgebied. Meer hierover leest u in hoofdstuk 1 (Wettelijke en Beleidskaders).

Wij zullen u zoals gebruikelijk adviseren als het gaat om knelpunten in wet- en regelgeving en beleid en gaan graag met u in gesprek over de beleidsopgaven in uw gemeente/provincie. Desondanks willen wij u meegeven dat ondanks al onze inspanningen om aan onze verantwoordelijkheden, wensen en verwachtingen van onze opdrachtgevers te voldoen, de nieuwe instroom in de organisatie lager is dan gewenst en dit van invloed zal zijn op het volledig invullen van al onze ambities uit de meerjarenbegroting.

Voor het komende jaar zien wij bij Provincie Noord Holland wel een toename qua taken op Verweer in bezwaar en beroep, Wet open overheid (WOO) en de Omgevingswet, en een kleine toename voor Warmte-en koudeopslag (WKO) en milieuadvies. Daarnaast zien we een grote stijging op Milieu bij het project Tata. De exacte cijfers vindt u terug in hoofdstuk 2 en de details in Hoofdstuk 3, 4 en 7. Met betrekking tot Bodem zien we daarentegen een vermindering door een (grote) taakverschuiving van provincie naar gemeente. Voor Bouw zijn er geen significante verschillen te melden.

Een kanttekening is hierbij op zijn plaats. De ambities van de OD NZKG zijn gebaseerd op actuele wet en regelgeving, maatschappelijke en autonome ontwikkelingen en veranderingen in ons reguliere werk. De ambities zijn eerder afgestemd in de meerjarenbegroting en vinden doorvertaling in deze uitvoerings-overeenkomst. Bij elkaar opgeteld zijn de autonome groei en de ambities groot. Ze betekenen opnieuw een forse toename van ons werk, tegen een steeds krappere wordende arbeidsmarkt. Er zijn nog nauwelijks ervaren medewerkers op de arbeidsmarkt en inhuurmarkt beschikbaar. De werkzaamheden die voortvloeien uit de UVO 2024 worden daarom door ons in relatie tot de (kwantitatief en kwalitatief) beschikbare capaciteit heroverwogen, wat kan leiden tot nadere prioritering, en waar nodig afschaling en bijstelling. Hoewel de formele uitwerking plaats vindt bij de bestuurlijke rapportage medio 2024, zullen wij de opdrachtgevers bij de 3-maandsrapportage nader informeren over mogelijke consequenties voor de realisatie van de UVO 2024.

Voor de algemeen geldende contractuele afspraken met betrekking tot het beleggen en het uitvoeren van taken, verwijzen wij u naar het Dienstverleningshandvest Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2017, de methodiek Uniform Uitvoeringsniveau 2016 c.q. de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024-2027.

Wij ontvangen graag van u een ondertekend exemplaar retour.

Aldus overeengekomen en ondertekend te Zaandam op

Aldus overeengekomen en ondertekend te Haarlem op

De voorzitter van de OD NZKG,
Namens deze,

Provincie Noord Holland,
Namens het college,

De algemeen directeur van de OD NZKG,

De gedeputeerde,

Loes de Maat

Jelle Beemsterboer

**Uitvoeringsovereenkomst
2024 – 2027
Provincie Noord-Holland –
OD NZKG**

Inhoudsopgave

A.	Uitvoeringsovereenkomst 2024-2027	3
B.	Afspraken 2024 - 2027	5
	Inleiding	5
1.	Wettelijke en Beleidsmatige Kaders	6
2.	Overkoepelend Beeld 2024.....	9
3.	Programma Tata.....	12
4.	Jaarprogramma 2024 Milieu/Brzo.....	16
5.	Jaarprogramma 2024 Bouw.....	26
6.	Jaarprogramma 2024 Bodem.....	28
7.	Jaarprogramma 2024 Randvoorwaardelijk	29
8.	Financiële afspraken	32
	Bijlage 1 Circulaire Economie	35
	Bijlage 2 Focuspunten:	38

A. Uitvoeringsovereenkomst 2024-2027

OMGEVINGSDIENST NOORDZEEKANAALGEBIED

PROVINCIE NOORD-HOLLAND

PARTIJEN

1. **Provincie Noord-Holland**, gevestigd te Haarlem aan de Dreef 3, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer J.C.J. Beemsterboer, handelende ter uitvoering van het besluit Gedeputeerde Staten van 5 december 2023, met kenmerk 2145813/2155767 hierna te noemen: 'Opdrachtgever'

en

2. **Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied**, gevestigd Ebbehout 31 te Zaandam, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw L. de Maat, directeur Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, handelende ter uitvoering van het Besluit mandaat, volmacht machtiging Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2020 van het Algemeen Bestuur van 21 juni 2019, hierna te noemen: 'Opdrachtnemer';

Gezamenlijk te noemen Partijen,

OVERWEGENDE DAT:

- de Uitvoeringsovereenkomst 2017-2020, foutief genoemd UVO 2017-2021, hierbij wordt vervangen door de Uitvoeringsovereenkomst 2024-2027 en jaarlijks zal worden geactualiseerd;
- de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht is vastgesteld door Provinciale Staten van de provincie Noord-Holland de d.d. 27-6-2016 en in de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022;
- deze Uitvoeringsovereenkomst is opgesteld binnen het kader van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2021 en het Dienstverleningshandvest Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2017;
- de Omgevingswet per 1-1-2024 in werking treedt.

GELET OP:

- Afdeling 18.3 van de Omgevingswet en afdeling 13.2 van het Omgevingsbesluit;
- de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2021;
- het Dienstverleningshandvest Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2017;
- de 'Toelichting methodiek Uniform Uitvoeringsniveau' vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 14-12-2016;
- de 'Notitie Prestatiegericht financieren' van november 2016 vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 14-12-2016.

Verklaren te zijn overeengekomen:

I ALGEMEEN

Artikel 1 Doel

Het doel van deze Uitvoeringsovereenkomst 2024-2027 is om afspraken te maken tussen Partijen over de wijze waarop en de voorwaarden waaronder zij overeenkomen om de taken als beschreven in artikel 3 uit te voeren.

Artikel 2 Opdrachtomschrijving

- 2.1 De Opdrachtgever verleent aan de Opdrachtnemer de opdracht tot het uitvoeren van de taken zoals opgenomen in de UVO 2024-2027 aangevuld met de actualisatie van onderdeel B van deze overeenkomst.
- 2.2 De Opdrachtnemer aanvaardt de opdracht en voert de taken uit conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde uitgangspunten, alsmede door de Opdrachtgever vastgestelde beleidskaders en wettelijke kaders.
- 2.3 Op de opdracht bedoeld in het eerste lid is het Dienstverleningshandvest Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2017 van toepassing.
- 2.4 De taken genoemd in onderdeel B van deze UVO 2024-2027 kunnen binnen de kaders van het Dienstverleningshandvest Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2017 jaarlijks worden geactualiseerd, zonder dat dit wordt gezien als een wijziging van deze overeenkomst. Jaarlijkse actualisatie van onderdeel B van de overeenkomst kan slechts indien Partijen dit schriftelijk met elkaar zijn overeengekomen.

Artikel 3 Mandaat

- 3.1 De Opdrachtgever heeft als bevoegd gezag met betrekking tot de uitvoering van de taken als opgenomen in onderdeel B van deze overeenkomst mandaat verleend aan de directeur van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.
- 3.2 De directeur heeft ingestemd met het verleende mandaat als bedoeld in lid 1 van dit artikel.
- 3.3 Mandaatgever is en blijft verantwoordelijk voor de opgedragen taken.

Artikel 4 Duur overeenkomst

- 4.1 Deze overeenkomst treedt zo nodig met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2024 en wordt aangegaan voor de duur van vier jaar.
- 4.2 Indien een van de Partijen tijdens de looptijd van de overeenkomst constateert dat het voor een behoorlijke uitvoering geboden is om wijziging aan te brengen in de te verlenen diensten, dan wel deze aan te vullen, treden Partijen hierover in overleg.
- 4.3 Uiterlijk zes maanden voor afloop van deze overeenkomst treden Partijen met elkaar in overleg over een eventuele aanpassing van deze overeenkomst. Indien in dit overleg niet tot overeenstemming wordt gekomen of als het overleg niet plaatsvindt, wordt de overeenkomst na afloop van de termijn telkens met een periode van vier jaar stilzwijgend verlengd.
- 4.4 Deze overeenkomst kan slechts worden gewijzigd of aangevuld indien Partijen dit schriftelijk met elkaar zijn overeengekomen.
- 4.5 Deze overeenkomst eindigt bij uittreding van Opdrachtgever uit de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2021 met inachtneming van het daaromtrent bepaalde in artikel 54 van deze Regeling.

Artikel 5 Relatiebeheer

- 5.1 Partijen wijzen relatiebeheerders aan die bij de uitvoering van de overeenkomst optreden als aanspreekpunt.
- 5.2 De relatiebeheerders van Partijen voeren, zo vaak als nodig is, overleg over de voortgang van de dienstverlening en de inhoud en werking van de in en krachtens deze overeenkomst gestelde rechten en verplichtingen.

II UITVOERING VAN TAKEN

Artikel 6 Digitale werkwijze

- 6.1 De Opdrachtnemer voert zijn opdracht volledig digitaal uit, tenzij dat wettelijk niet is toegestaan.
- 6.2 De Opdrachtgever levert alle informatie die nodig is voor uitvoering van de afgesproken opdracht binnen twee werkdagen na het verzoek daartoe van Opdrachtnemer en voor zover mogelijk digitaal aan de opdrachtnemer conform de eisen uit de Archiefwet.
- 6.3 De Opdrachtnemer beheert digitale zaakdossiers conform de eisen uit de Archiefwet en biedt deze na afronding zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen vier jaar, aan het e-depot naar keuze van de Opdrachtgever.

Artikel 7 Kwaliteit

- 7.1 De Opdrachtnemer levert een advies, een vergunning, toezicht of handhaving van adequaat niveau. Hieronder wordt in ieder geval verstaan dat de wijze waarop de toetsing van aanvragen plaatsvindt, duidelijk, eenduidig, transparant, juridisch correct en herleidbaar dient te zijn. Bij adviezen en vergunningen wordt altijd het aspect van handhaafbaarheid meegenomen.
- 7.2 Adviezen, brieven en beschikkingen betreffende regulering, toezicht en handhaving worden tijdig geleverd, komen zorgvuldig tot stand en zijn deugdelijk gemotiveerd.
- 7.3 De Opdrachtnemer volgt de gestelde doelen omtrent kwaliteit als genoemd in de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht.

III FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 8 Bijdrage en facturering

- 8.1 Er wordt gewerkt met verschillende uurtarieven.
- 8.2 De uurtarieven die worden gehanteerd zijn door het Algemeen Bestuur jaarlijks vastgestelde uurtarieven.
- 8.3 De Opdrachtnemer kan in overleg met de Opdrachtgever een voorstel doen om de overeengekomen prijzen op grond van een na de totstandkoming van de overeenkomst opgetreden stijging van bedoelde prijsbepalende factoren eenmaal per jaar verhogen, ook al was deze stijging voorzienbaar. Ingeval hiertoe wordt overgegaan, treden partijen met elkaar in overleg over het prioriteren, temporiseren, verschuiven en/of schrappen van taken of het verhogen van de begroting.
- 8.4 Financiering, facturering en verrekening vindt plaats op de wijze zoals is opgenomen in het Dienstverleningshandvest Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2017.
- 8.5 Het jaarlijkse bedrag van deze Uitvoeringsovereenkomst 2024-2027 exclusief BTW is gespecificeerd in onderdeel B van deze overeenkomst.

IV SLOTBEPALING

Artikel 9 Citeertitel

Deze overeenkomst wordt aangehaald als: 'Uitvoeringsovereenkomst 2024 – 2027 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en provincie Noord-Holland'.

B. Afspraken 2024 - 2027

Inleiding

In het Noordzeekanaalgebied wordt het steeds drukker: meer industrie, meer mobiliteit en een forse woningbouwopgave. Al deze ontwikkelingen hebben een impact op de kwaliteit van de leefomgeving. Bewoners, werkgevers, werknemers en recreanten: iedereen heeft er baat bij dat de regio veilig en leefbaar is en blijft. Daarin heeft ieder een eigen verantwoordelijkheid, ook binnen de overheid. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (hierna: OD NZKG) voert hiertoe taken uit in opdracht van acht gemeenten en drie provincies.

De OD NZKG voert namens de gemeente/provincie wettelijke taken uit op het gebied van milieu, bouw en bodem. De werkzaamheden worden vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst. Jaarlijks worden deze werkzaamheden geactualiseerd. De verplichting tot het maken van zo'n overeenkomst is opgenomen in het Besluit omgevingsrecht (Bor). De uitvoeringsovereenkomst vormt het instrument om op basis van doelen, prioriteiten en risico's de uitvoering vast te stellen.

1. Wettelijke en Beleidsmatige Kaders

De OD NZKG zet zich in voor het welzijn van alle burgers in zijn werkgebied – staat letterlijk ten dienste van de omgeving. De OD NZKG voert daartoe de wet en beleid uit, creëert zelf beleidskaders en draagt bij aan de ambities van de verschillende colleges. Tegelijkertijd acteren Omgevingsdiensten in een bepaalde maatschappelijke en bestuurlijke context.

1.1 Maatschappelijke context

De OD NZKG werkt aan scherper maatschappelijk profiel en een grotere zichtbaarheid voor de samenleving. De OD NZKG staat voor een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving. Ooit was dit een keuze, inmiddels is het een noodzaak. In 2021 publiceerde de commissie-Van Aartsen haar rapport "Om de leefomgeving. Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur". De OD NZKG omarmt de aanbevelingen uit het rapport, die zien op versterking van (onder andere) de positionering, schaalgrootte, financiering en informatievoorziening van de Omgevingsdiensten. De OD NZKG is direct en via ODNL betrokken bij het interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel, ter opvolging van deze aanbevelingen. In 2024 wordt een concrete uitwerking verwacht en daarmee helderheid over de consequenties voor de OD NZKG.

Ook het rapport "Industrie en Omwonenden" van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) van april 2023 sluit naadloos aan op de missie van de OD NZKG om gezamenlijk, open, onafhankelijk en deskundig te staan voor een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving. De aanbeveling aan de Omgevingsdiensten is "Benut het systeem volledig om de gezondheid van omwonenden te beschermen tegen schadelijke industriële emissies. Communiceer proactief en wees transparant over incidenten, zorgen en klachten teneinde het vertrouwen van omwonenden terug te winnen." Dit gebeurde al en gaat de OD NZKG in 2024 mee door.

Daarbij hoort tevens een actieve benadering van de wet- en regelgevende overheden. De ODNZKG zoekt de randen van de regelgeving op, maar de normen zijn vaak niet streng genoeg om de gezondheid in de regio te borgen. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het RIVM-rapport van september 2023 over de gezondheidseffecten van Tata Steel in de IJmond en uit de rechterlijke vernietiging van de strenge vergunning voor Chemours Dordrecht in maart 2023. De OD NZKG pleit voor strengere wettelijke normen en vindt hierbij in de samenleving, de media en de politiek steeds meer weerklank, zoals na de inbreng in de hoorzitting van de Tweede Kamer over het OVV-rapport.

Relevante onderdelen coalitieakkoord Provincie Noord-Holland

- ✓ *Gezonde Leefomgeving: De provincie neemt verantwoordelijkheid voor vergunningverlening, toezicht en handhaving van de zware industrie en wil de impact op leefomgeving en gezondheid beter in kaart brengen. Vergunningverlening wordt strenger en handhaving wordt versterkt, met extra aandacht voor bedrijven die de grootste impact hebben. De provincie ondersteunt bedrijven bij de overgang naar duurzame en schone productieprocessen, maar ziet geen toekomst voor vervuilende bedrijven die deze transitie niet kunnen of willen maken. Bij Tata Steel, waar de impact op de leefomgeving en gezondheid het grootst is, wordt intensiever toezicht gehouden, worden vergunningen aangescherpt en wordt onderzoek gedaan.*
- ✓ *Klimaat: De provincie Noord-Holland streeft ernaar om de doelstellingen van het landelijke klimaatakkoord te halen, met als doel een CO2-reductie van 55% te realiseren tegen 2030 ten opzichte van 1990.*
- ✓ *Circulaire Economie: De provincie Noord-Holland streeft ernaar om in 2050 een circulaire economie te hebben, waarin grondstoffen hergebruikt worden en er nauwelijks restafval is. Om deze overgang naar circulariteit te ondersteunen, zal de provinciale agenda circulaire economie voortgezet worden en zullen er middelen beschikbaar gesteld worden.*

- ✓ *Water en Bodem: Noord-Holland heeft een nauwe relatie met water en staat voor de uitdaging om de balans te vinden tussen kansen en bedreigingen die het water met zich meebrengt. Waterveiligheid, voldoende en schoon water, klimaatadaptatie en verbetering van de bodemkwaliteit zijn belangrijke doelen.*

1.2 Wettelijke en Beleidskaders

De eigen Strategische Agenda's (2022-2024 & 2025-2027) van de OD NZKG vertalen deze maatschappelijke belangstelling en bestuurlijke trends, naar een aantal grotere opgaven waar de organisatie focus op legt. Een belangrijke pijler van de "Strategische Agenda OD NZKG 2022-2024" is de versterking van het instrumentarium voor vergunningverlening, toezicht houden, handhaven en adviseren. Een aantal belangrijke stappen ten aanzien daarvan wordt – wat de OD NZKG betreft – in 2024 gezet.

Omgevingswet

Deze UVO is de eerste onder het nieuwe omgevingsrecht, dat bijna alle taken beïnvloedt. Op 1 januari 2024 verdwijnt het huidige VTH-systeem (inclusief jurisprudentie), gelden andere (centrale maar ook decentrale) inhoudelijke regels, begint een nieuw bijna alomvattend informatiesysteem en verandert de wijze waarop overheden moeten samenwerken.

De voorbereidingen lopen al vele jaren maar in de praktijk zal dit alsnog veel vragen oproepen. Zeker is dat in het nieuwe omgevingsrecht ketenpartners meer van elkaar afhankelijk zullen zijn: bij de regelgeving in de legesverordeningen, de omgevingsplannen en -visies, rond de intake- en omgevingstafels en bij de advisering en integrale afstemming over aanvragen en meldingen. De ruime voorbereidingstijd zal echter niet voorkomen dat er in de beginfase productieverlies zal optreden. Hierover zijn in het Algemeen Bestuur afspraken gemaakt. (zie hoofdstuk 5)

Samenwerkingsafspraken ketenpartners Noordzeekanaalgebied

Samenwerking is een van de kernbegrippen van de Omgevingswet, die verplicht om als één overheid op te treden, samenhang te brengen in de fysieke leefomgeving en sneller te besluiten. Dat vergt coördinatie en afstemming van beleid, besluitvorming en uitvoering. De 23 ketenpartners in het Noordzeekanaalgebied hebben in 2023 gezamenlijk een set samenwerkingsafspraken opgesteld, onder meer over vooroverleg, adviestertermijnen, vergunningverlening, financiële arrangementen, leges, ICT, informatievoorziening en over het beheer van deze samenwerkingsafspraken. Hiermee wordt in 2024 gezamenlijk een start gemaakt bij de uitvoering en handhaving van de Omgevingswet.

Uitvoering- en Handhavingsstrategie 2024-2027

Een ander belangrijk instrument dat per 2024 beschikbaar komt, is de nieuwe U&H-strategie. De verwachting is dat deze strategie voor 1-1-2024 bestuurlijk wordt vastgesteld. Op 31 december 2022 liep het "Regionaal Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid NZKG 2019 t/m 2022" af. Onder de Omgevingswet zijn de deelnemers van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) verplicht een gezamenlijke U&H-strategie vast te stellen. Het betreft dan de basistaken, maar de strategie geldt ook voor de zogenaamde plustaken (tenzij anders overeengekomen). Dit beleidsdocument draagt eveneens bij aan een uniforme werkwijze in het werkgebied. Gelijke situaties worden voortaan op eenzelfde manier beoordeeld en opgepakt. In de afgelopen periode is conform de "Strategische Agenda OD NZKG 2022-2024" geconcentreerd op externe veiligheid, klimaat, gezondheid en transformatie gebieden. Daarop is verder voortgebouwd. En daarnaast zijn de opgaven uit de Omgevingswet, beschermen en benutten (art 1.3) als uitgangspunt gehanteerd. De actualisatie is gerealiseerd in nauwe samenwerking met opdrachtgevers en aangesloten is op landelijke kaders

zoals de Landelijke Handhaving Strategie Omgevingswet (LHSO, nov 2022). Daarnaast is bij het opstellen van de strategie nauw samengewerkt met de andere Omgevingsdiensten in Noord-Holland. De looptijd van de strategie is vier jaar.

Knelpunten in wet-en regelgeving en beleid: Beleidsopgavenbrief

Ten slotte wordt gewezen op de beleidsopgavenbrief die de OD NZKG reeds in 2022 bij alle opdrachtgevers onder de aandacht heeft gebracht. Nogmaals wordt benadrukt dat de OD NZKG in praktijk soms tegen knelpunten in wet- en regelgeving of beleid aanloopt, die maken dat de omgeving minder dan gewenst beschermd wordt. Het gaat om beleidsopgaven op acht milieuthema's, te weten geur, geluid, externe veiligheid, luchtkwaliteit, duurzaamheid (energiebesparing), afval en bodem/grondwater. Voor zover in 2023 nog niet opgepakt, wil de OD NZKG graag samen met zijn opdrachtgevers, de beleidsopgaven verder invullen. Dit teneinde de omgeving maximaal effectief te kunnen beschermen.

1.3 Inhoudelijke opgaven Strategische Agenda 2022-2024

Een andere belangrijke pijler binnen de "Strategische Agenda OD NZKG 2022-2024" betreft de inhoudelijke opgaven op het gebied van klimaat en milieu-gerelateerde gezondheid. Uiteraard is de inzet op deze thema's langjarig. Ook in 2024 wordt een aantal specifieke accenten geplaatst.

Klimaat

Er is veel aandacht voor het terugdringen van het energiegebruik en het gebruik van schaarse primaire grondstoffen, die de aarde uitputten. Duurzame energie- en grondstofbronnen zijn voor ons klimaat de toekomst. De OD NZKG wil in 2024 de eerste stappen zetten, om uiteindelijk voor alle opdrachtgevers inzet te plegen op het thema Circulaire Economie. Daarnaast zet de OD NZKG met een "dedicated" team, op allerlei manieren in op energiebesparing en het versnellen van de Label-C aanpak. Voor een uitgebreide beschrijving van de werkzaamheden, zie het Programma Milieu/Brzo.

Milieugerelateerde Gezondheid

Bedrijven en bewoners zitten dicht bij elkaar in het werkgebied van de OD NZKG. De inzet is gericht op het verbeteren van milieu gerelateerde gezondheid door het verminderen van de negatieve effecten van bedrijfsactiviteiten op de gezondheid van personen. Zo wordt extra en actiever ingezet op het inzichtelijk maken van emissies Zeer Zorgwekkende Stoffen. In 2024 blijft de OD NZKG scherp aan de wind varen bij regulering en toezicht & handhaving op de effecten van industriële activiteiten die invloed hebben op de gezondheid van mensen in de omgeving. Op het programma Tata pleegt de OD NZKG in 2024 wederom extra inzet.

2. Overkoepelend Beeld 2024

2.1 Programma-overstijgende opgaven

In de meerjarenbegroting OD NZKG 2024-2027 is reeds een aantal ontwikkelingen c.q. opgaven benoemd waar de OD NZKG in 2024 de handschoen voor opneemt. Deze onderwerpen worden financieel in deze UVO doorvertaald.

Water

Al het water in Nederland moet in 2027 volgens de Europese kaderrichtlijn water een goed leefgebied vormen voor de planten en dieren die er thuishoren. En er moet redelijk eenvoudig drinkwater van te maken zijn. Er ligt ook in het werkgebied van de OD NZKG een urgente opgave met betrekking tot de kwaliteit van oppervlakte water. Daarnaast is sprake van een toenemende schaarste aan water benodigd voor voldoende drinkwater maar ook natuur, landbouw, etc. Ook vanuit dit perspectief ligt er een urgente opgave o.a. die de werkzaamheden van de Omgevingsdiensten raakt. De bevoegdheden met betrekking tot de uitvoering van de VTH taken in relatie tot water zijn sterk versnipperd en de inzet op deze taken vragen ook veel meer inzet op de samenwerking met alle betrokken partners.

De taken die bij de OD NZKG zijn belegd en een relatie hebben met deze urgente opgaven binnen het domein Water zijn in de uitvoeringsafspraken vanaf de start van de OD NZKG tot op heden laag geprioriteerd. Om vanuit de uitvoering van de vergunning en toezichttaken een bijdrage te kunnen leveren aan de opgave om de kwaliteit van het oppervlaktewater sterkt te verbeteren en te sturen op verantwoord gebruik van water is het noodzakelijk dat geïnvesteerd wordt in de robuustheid van de thans versnipperde en kwetsbare watertaken die nu belegd zijn bij de OD NZKG. Er zijn extra middelen nodig voor de ontwikkeling van een robuuster VTH-product Water (onder Programma Milieu). De focus ligt in eerste aanleg het vergroten van kennis en expertise ten aanzien van water in productieprocessen en indirecte lozingen. In 2024 wordt kennis en expertise binnen de OD NZKG verder versterkt en meer inzicht verkregen in de lozingen door o.a. meer inzet van toezicht op indirecte lozingen. Daarnaast gaat een projectleider op projectmatige wijze toewerken naar een robuuste uitvoering van de watertaken. Onderdeel daarvan is ook het in beeld brengen van de gevolgen van waterschaarste en wat de OD NZKG op dit punt met het VTH-instrumentarium zou kunnen gaan doen. Daarbij zullen de beschikbare middelen in 2024 benut moeten worden om data en informatie uit de systemen te halen, zodat beter geprogrammeerd kan worden om impact te maken op de opgave ten aanzien van de waterkwaliteit.

Implementatie Omgevingswet

De implementatie van de omgevingswet brengt veel onzekerheden met zich mee. OD NZKG heeft een deel van de capaciteit nodig voor het administratieve werk dat voortvloeit uit de onvolkomenheden van het DSO bij het (geautomatiseerd) routeren van aanvragen en meldingen binnen en tussen behandeldiensten en voor het opzetten van een serviceorganisatie t.b.v. ondersteuning medewerkers. De kosten zijn toegevoegd aan de UVO op basis van de verdeelsleutel per opdrachtgever onder het product Omgevingswet extra werkzaamheden.

Omzetting inrichtingenbestand naar de milieubelastende activiteiten (MBA)

De omzetting van de inrichting naar mba's onder de Omgevingswet wordt projectmatig opgepakt in de periode van 1 januari 2023 tot 31 december 2025. Het betreft circa 17.000 inrichtingen. Het project kent een branchegerichte en een vergunningsgerichte aanpak.

Branchegericht

In 2023 is deze werkwijze ontwikkeld, in pilots getest en waar nodig bijgesteld. Vanaf de zomer 2023 is de aanpak breed uitgezet in de organisatie. In de eerste fase worden de inrichtingen per branche op basis van een steekproef omgezet. In de steekproef, wordt per branche uitgezocht welke MBA's voorkomen binnen de branche. Als een MBA bij 80% van de inrichtingen altijd voorkomt, wordt deze voor de gehele branche geautomatiseerd toegekend. In de tweede fase worden de automatisch omgezette mba's gecontroleerd tijdens toezichtcontroles, klachten, vergunningaanvragen etc. Niet alle inrichtingen kennen dezelfde controlefrequentie / contactmoment. Er zal dus nog een doorloop van de definitieve omzetting zijn, tot het eerste contactmoment. De kosten zijn toegevoegd aan de UVO op basis van de verdeelsleutel per opdrachtgever onder de post materieel taakgebonden budget.

Vergunningsgericht

Het is een wettelijke plicht voor het bevoegd gezag om nieuw beleid door te voeren in de vigerende omgevingsvergunningen Milieu. Inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 leidt in de jaren erna tot een nog grotere opgaaf met betrekking tot de actualisaties dan dat er al was. Zo moeten er bij voorbeeld, als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet, binnen 2 jaar na inwerkingtreding maatwerkvoorschriften worden gemaakt voor bedrijven die met metaal, hout of steen in de open lucht werken en moet er bij minimaal de BRZO-bedrijven (en mogelijk ook bij de Afvalinrichtingen) een voorschrift met betrekking tot financiële zekerheid in de vergunning worden opgenomen. Ook zal een flink aantal vergunningen moeten worden aangepast aan de indeling in MBA's. In 2023 is met het screenen van vergunningen gestart en is nagegaan welke MBA's van toepassing zijn. Dit gebeurt handmatig en is arbeidsintensief. De screening zal doorlopen in 2024 en 2025. Onder de Omgevingswet blijven eerder verleende vergunningen van kracht (overgangsrecht). In 2024 zal meer duidelijk worden welke handelingen nodig zijn om Omgevingsvergunningen in overeenstemming te brengen met de Omgevingswet. Gedacht kan worden aan bijv. intrekken van vergunningen waar de vergunningplicht is vervallen, het eventueel opstellen van maatwerk voorschriften etc. Het is niet realistisch om er vanuit te gaan dat de actualisaties binnen twee jaar na inwerkingtreding Ow zijn afgerond. De kosten zijn gebaseerd op het aantal vergunningen en zijn opgenomen onder de post programmatisch actualiseren extra.

Regionaal Schakelpunt

Vanuit het Rijk wordt gevraagd om een regionaal schakelpunt (RSP) waar de kennis over bodem samen komt. Na de pilotfase in 2023 wordt het RSP in 2024 voorlopig doorgezet vanuit de OD NZKG. De financiering van het RSP wordt in 2024 gedragen door de Provincie Noord Holland. In 2024 zal in een bestuurlijk bodemberaad de organisatie en financiering vanaf 2025 worden besproken.

Strafrecht

Uit diverse rapportages blijkt dat er in Nederland sprake is van een toenemende milieucriminaliteit. Zoals gesteld in het Rekenkamerrapport worden milieuovertredingen en -criminaliteit enkel zichtbaar wanneer je er actief naar op zoek gaat. Door koppeling van de aanpak veelplegers, Ondermijning, Ketentoezicht en strafrecht is het mogelijk om hier meer grip op te krijgen. Dit vraagt om intensivering van de samenwerking tussen opsporingsdiensten en adequate opvolging in de strafrechtketen naast de inzet bestuursrechtelijke handhavingsinstrumenten. De OD NZKG brengt op dit moment het 'streefbeeld strafrecht' in kaart wat duidelijkheid zal bieden over de groeiopgave voor de komende jaren.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

De maatschappelijk noodzaak om inzicht te hebben in de emissies naar lucht, bodem en water van Zeer Zorgwekkende Stoffen bij vergunningplichtige bedrijven is groot. Deze bedrijven dienen vermijdings- en reductieprogramma's (VRP's) in te dienen. Door het hoge aanbod van vraaggestuurd werk is hier echter beperkt aandacht voor geweest bij de OD NZKG. Daarnaast is er per 1 januari 2023 een belangrijke verscherping van 76 ZZS-normen van kracht geworden, die begin november 2022 pas was aangekondigd.

2.2 Benodigde Uren en Financiële middelen

Samenvattend is voor de financiering van de UVO 2024 uitgegaan van de Meerjarenbegroting 2024-2027. Het bedrag dat hiervoor stond was **€ 29.741.000,-**. De extra inzet voor het programma Tata, de stijging van het tarief, en de autonome groei zorgen er echter voor dat de totale begroting voor de uitvoeringsovereenkomst 2024 uitkomt op **€ 31.683.609,-**.

Een kanttekening is hierbij op zijn plaats. De ambities van de OD NZKG zijn gebaseerd op actuele wet en regelgeving, maatschappelijke en autonome ontwikkelingen en veranderingen in ons reguliere werk. De ambities zijn eerder afgestemd in de meerjarenbegroting en vinden doorvertaling in deze uitvoeringsovereenkomst. Bij elkaar opgeteld zijn de autonome groei en de ambities groot. Ze betekenen opnieuw een forse toename van ons werk, tegen een steeds krappere wordende arbeidsmarkt. Er zijn nog nauwelijks ervaren medewerkers op de arbeidsmarkt en inhuurmarkt beschikbaar. De werkzaamheden die voortvloeien uit de UVO 2024 worden daarom door ons in relatie tot de (kwantitatief en kwalitatief) beschikbare capaciteit heroverwogen, wat kan leiden tot nadere prioritering, en waar nodig afschaling en bijstelling. Hoewel de formele uitwerking plaats vindt bij de bestuurlijke rapportage medio 2024, zullen wij de opdrachtgevers bij de 3-maandsrapportage nader informeren over mogelijke consequenties voor de realisatie van de UVO 2024.

Totaaloverzicht begroting 2024	Inzet (uren)	Bedrag (€)
Bouw output	971	112.826
Bouw regie	12.309	1.430.510
Bouw Materieel taakgebonden budgetten	-	23.000
Bouw totaal	13.279	1.566.337
Bodem output	464	53.926
Bodem regie	3.983	462.934
Bodem totaal	4.447	516.861
Milieu / Brzo output	74.976	8.713.722
Milieu / Brzo regie	127.677	14.838.621
Milieu / Brzo Materieel taakgebonden budgetten	-	1.977.743
Milieu / Brzo totaal	202.653	25.530.086
Randvoorwaardelijk Kern	15.380	1.787.464
Randvoorwaardelijk programma overstijgend	19.574	2.274.890
Randvoorwaardelijk taakgebonden budgetten	-	7.972
Randvoorwaardelijk totaal	34.954	4.070.326
Totaal begroot 2024	255.334	31.683.609

De uurtarieven worden jaarlijks door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Het voor 2024 vastgestelde uurtarief is € 116,22.

3. Programma Tata

De maatschappelijke zorgen rondom Tata Steel om schadelijke gezondheidseffecten in de leefomgeving blijven toenemen. Dat vertaalt zich in een continu toenemende VTH-inspanning van OD NZKG. Voor (aanscherping van) vergunningverlening, steeds intensiever toezicht en bijvoorbeeld repressieve handhavingsbesluiten. Ook blijft het aantal meldingen, informatievragen, handhavingsverzoeken en Woo-verzoeken uit de omgeving fors toenemen (wat een grote inspanning vergt, die voor de buitenwereld soms minder goed zichtbaar is).

De politiek-maatschappelijke druk en toename van genoemde primaire activiteiten vertaalt zich ook in grotere inspanningen voor communicatie, omgevingsmanagement, beleidsondersteuning en overige stafwerkzaamheden (bijvoorbeeld om de afhandeling van alle vragen en verzoeken uit de omgeving te verwerken). Een ander voorbeeld is de afhandeling van mediavragen die betrekking hebben op Tata Steel: die zijn in één jaar verdubbeld.

De OD NZKG constateert bovendien dat de vraag van andere overheden zoals ministeries van IenW, EZK en gemeenten toeneemt. Steeds vaker wordt de OD NZKG gevraagd te ondersteunen bij werkzaamheden van collega-overheden. Er is sprake van een grote toename in politieke en maatschappelijke wensen, die bovendien onvoorspelbaar is (afhankelijk van gebeurtenissen waar OD NZKG geen invloed op heeft) en waarop snel en flexibel ingespeeld moet worden.

Rapporten van de OVV en het RIVM uit 2023 behelzen een duidelijke opdracht aan de OD NZKG om te onderzoeken hoe de uitvoering van de VTH-taken door OD NZKG verder aangescherpt kan worden binnen de bestaande regels, om de gezondheidsschade van het staalbedrijf terug te dringen. Denk daarbij aan het aanpakken van overlast door hinder van geluid en geur, door het RIVM genoemd als een belangrijke bron van gezondheidsschade.

Intensief toezicht

Het toezicht is de afgelopen jaren geïntensiveerd en bijvoorbeeld uitgebreid met cameratoezicht en een regiokantoor in Wijk aan Zee, waar bijvoorbeeld ook een geregeld inloopspreekuur voor en andere contactmogelijkheden met omwonenden zijn georganiseerd.

De intensivering neemt verder toe. Bijvoorbeeld door het verscherpt toezicht bij de kookgasfabrieken, het mogelijk verder uitbreiden van cameratoezicht en onderzoek naar/de voorbereiding van aanvullende (vernieuwende) toezichtmogelijkheden en handhavingsmaatregelen.

Naast verscherpt toezicht zijn in de dagelijkse praktijk sowieso grotere toezichtinspanningen noodzakelijk (met mogelijk ook een vervolginzet in handhavingsmaatregelen). De veroudering van de installaties, met steeds meer milieu- en gezondheidsrisico's en hinder (geluid, geur) door defecten of tijdens onderhoud door Tata Steel (soms zeer grootschalig en langdurig, zoals actueel de renovatie van de HO6, met een doorwerkend effect op transportbewegingen en mogelijke overlast van extra noodzakelijke opslagen van grondstoffen en tussenproducten), vergt bijvoorbeeld ook steeds intensiever toezicht.

Meldingen uit de omgeving

Informatievragen, Woo-verzoeken en handhavingsverzoeken verdienen – en krijgen bijzondere aandacht. OD NZKG heeft de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in communicatie, transparantie en omgevingsmanagement. De afhandeling van meldingen, vragen en verzoeken neemt daarin een bijzondere plaats in. De toename van meldingen in de afgelopen jaren zet zich in een steeds sterkere stijging door. In september 2023 betreft het

bijvoorbeeld gemiddeld 20 meldingen per dag eventueel gecombineerd met handhavingsverzoeken). Deze gaan vaak gepaard met video- of fotobeelden, waarvoor OD NZKG een gespecialiseerde analyse en beoordeling in het proces heeft geïmplementeerd.

Ter illustratie: de beoordeling van beelden kan tot 10 minuten per beeld oplopen, wat zich bij een volume van 20 meldingen vertaalt in bijna een dagdeel arbeidscapaciteit. En in de gevallen dat opvolging nodig is, uiteraard de inzet in toezicht en handhaving met de bijkomende juridische en milieu-expertise en communicatie-inzet. Naast ingrepen in proces-efficiency is een blijvend verhoogde (en nog stijgende) capaciteitsinzet op het vlak van toezicht en handhaving vereist, ook om te voorkomen dat capaciteitsbeslag voor Tata Steel ten koste gaat van (andere) primaire VTH-taken van OD NZKG.

Scherp vergunnen

Het waar mogelijk steeds verder aanscherpen van de vergunningvoorschriften is een continuproces, onder andere op basis van wet- en regelgeving en toezicht. Daar komen in toenemende mate extra inspanningen bij. Bijvoorbeeld omdat Tata Steel zelf werkt aan verbeteringen in processen en werkwijzen om tegemoet te komen aan problemen bijvoorbeeld bij de kookgasfabrieken en stofoverlast van de hoogovens en opslagen. Ook hieruit komen noodzakelijke en gewenste wijzigingen voort die in vergunningvoorschriften vertaald moeten worden.

Vanaf 2024 komt daar ook de inwerkingtreding van de Omgevingswet bij. Vergunningvoorschriften zullen daardoor moeten worden aangepast en er wordt bijvoorbeeld onderzoek gedaan naar de implementatie van Financiële zekerheidsstelling (die deels verplicht is in de Omgevingswet).

3.1 Groen Staal

De plannen van Tata Steel voor een overgang naar duurzamere productiemethoden vergen ook van OD NZKG de nodige inspanningen. Dit zal verder toenemen naarmate de plannen concreter worden, bijvoorbeeld in termen van vergunningverlening voor onderzoeken en experimenten die het bedrijf zal gaan uitvoeren als de geleidelijke implementatie van andere werkwijzen en installaties daarna.

De benodigde VTH-A inzet van de OD NZKG op het project Groen Staal is geraamd op € 5 miljoen per jaar tot 2030.

Hiermee verwacht de OD NZKG de taken naar behoren te kunnen uitvoeren, inclusief het toezicht op de werkzaamheden en de juridische afhandeling van de verleende vergunningen.

Naar verwachting zal de € 5 miljoen financiering deels vanuit Rijksbudgetten en deels vanuit reguliere UVO gelden worden bekostigd. Hierbij moet aangetekend worden dat de overgang naar een duurzame wijze van staalproductie een uniek en zeer complex proces is waarbij het inschatten van het daadwerkelijk capaciteitsbeslag bij de OD met forse onzekerheden gepaard gaat. Een daarvan betreft bijvoorbeeld de aanlevering van informatie door het staalbedrijf, de planning van de vergunningsaanvragen, etc.

Capaciteit en budget

Voorgaande vergt in het primaire VTH-proces een grote inzet en mankracht van vergunningverleners, inspecteurs en experts op het gebied van lucht, geur, geluid en juridische zaken. Maar ook van communicatie, noodzakelijke administratie en ondersteuning (bijvoorbeeld om de grote hoeveelheid aan meldingen en handhavingsverzoeken te verwerken), omgevingsmanagement en gespecialiseerde analyses.

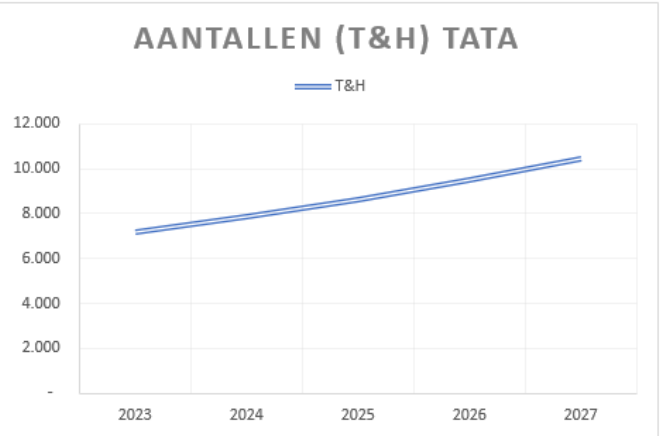
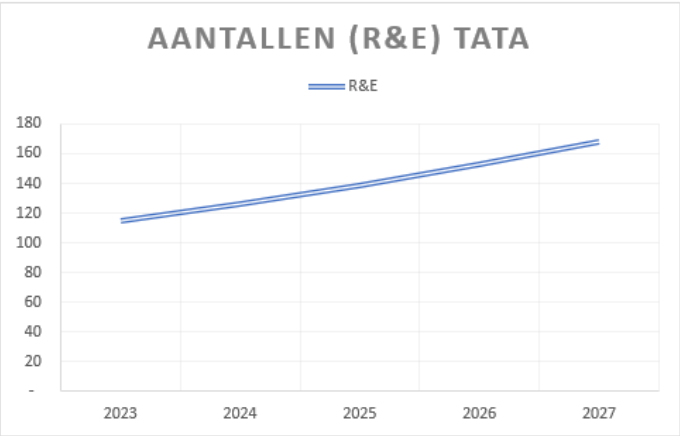
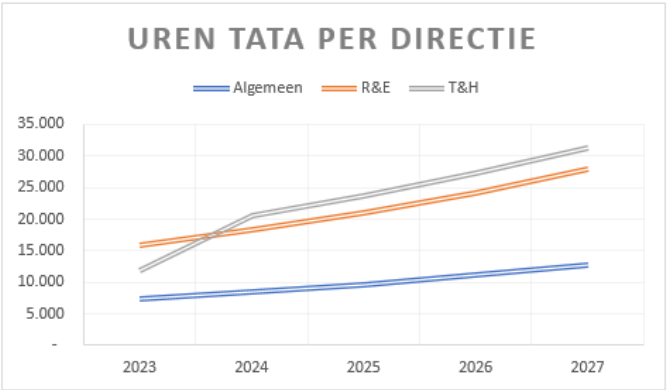
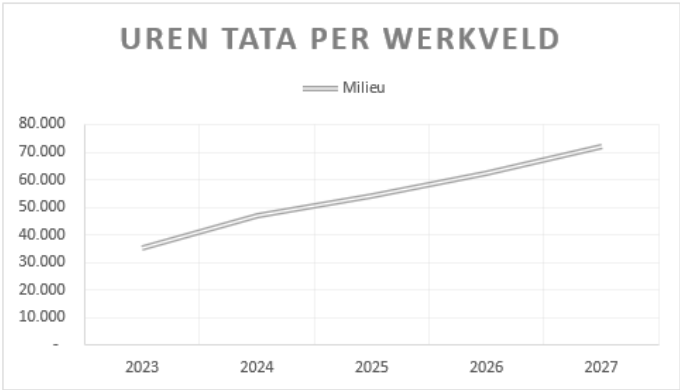
Voorzien wordt dat de komende jaren de inzet van de OD NZKG zal blijven toenemen. In termen van capaciteits- en budgetbehoefte, komt dit neer op circa 10.000 extra uren in 2024 en daarna minimaal circa 15% per jaar extra om adequaat uitvoering te blijven geven aan de opgave.

Wat wordt hier onder meer extra voor gedaan?

- De aanpak van overlast door hinder door geur, geluid en stof wordt geïntensiveerd. De OD NZKG ontvangt iedere maand veel klachten over deze onderwerpen. De noodzaak hiertoe komt ook duidelijk naar voren uit het RIVM-rapport De bijdrage van Tata Steel Nederland aan de gezondheidsrisico's van omwonenden en de kwaliteit van hun leefomgeving, d.d. 22 september 2023.
- Er worden meer (emissie)metingen uitgevoerd bij Tata Steel in het kader van monitoring, vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Het cameratoezicht en het toezicht met samenwerkingspartners binnen milieutoezicht worden geïntensiveerd.

Deze prognose is gebaseerd op de kengetallen (o.a. geregistreerde uren) over de afgelopen vier jaar en een raming van de opgave voor de komende jaren. In de prognose is meegenomen dat sprake is van opgelopen achterstand in het dossier Tata Steel (door de toename van werkzaamheden de afgelopen jaren); die achterstand kan met een groei van 15% niet direct worden ingelopen, maar zo'n groei is realistisch, ook vanwege haalbaarheid uit organisatie-oogpunt.

Van belang hierbij is de situatie op de arbeidsmarkt: ondanks een hoger budget, is het de vraag of voldoende capaciteit daadwerkelijk geworven kan worden om in de stijgende capaciteitsbehoefte te voorzien. Vanwege de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt en de grote vraag naar milieu-experts.

UREN		EJV				
		2023	2024	2025	2026	2027
Milieu	Algemeen	7.297	8.391	9.650	11.097	12.762
Milieu	R&E	15.917	18.305	21.050	24.208	27.839
Milieu	T&H	11.847	20.558	23.641	27.187	31.266

T.o.v. van voorgaand jaar	35.060	47.253	54.341	62.493	71.867
T.o.v. van voorgaand jaar (%)	3.131	12.193	7.088	8.151	9.374
	10%	35%	15%	15%	15%

4. Jaarprogramma 2024 Milieu/Brzo

In dit hoofdstuk staan de wijzigingen ten opzichte van het programma Milieu in 2023.

4.1 Wijzigingen in het programma Milieu/Brzo

De outputproducten Milieu/Brzo worden ook in de PDC Ow 2022/2023 berekend per bedrijvencategorie en voorlopig niet omgezet naar milieubelastende activiteiten (MBA). Dit volgt na afronding van het project omzetting van inrichtingen naar MBA.

Het gaat nu om de volgende wijzigingen:

- De outputproducten per bedrijvencategorie omvatten zowel werkzaamheden onder de rijksregels van het Bal als onder de lokale regels van de gemeentelijke omgevingsplannen.
- Het productblad Regulering & Toezicht Grondwaterbeschermingsgebied/Ontgrondingen is gesplitst in drie productbladen. Dit zijn: Regulering & Toezicht Ontgrondingen (output), Regulering & Toezicht Grondwaterbeschermingsgebied (regie) en Preventief Grondwaterbeschermingsgebieden (regie).
- Er is een nieuw output product toegevoegd, Regulering & Toezicht Drinkwater- en Industriële Grondwateronttrekkingen.
- Het productblad Regulering & Toezicht Waterwet is omgezet in het productblad Regulering & Toezicht Open Bodemenergiesystemen.
- Onder Milieu Regie is het deelproduct Melding en toezicht BLBI (Besluit lozen buiten inrichtingen) aangepast naar VTH GBES (gesloten bodemenergiesystemen).
- Regieproduct Milieu Regie: R&T indirecte Lozingen

Bedrijvenbestand en milieubelastende activiteiten

In de provincie Noord-Holland is sprake van 187 bedrijven in het bedrijvenbestand. Dit is een stijging van 5 bedrijven ten opzichte van 2023.

Bedrijvenbestand per 1-9-2023	Aantal
Niet Meldingsplichtige Bedrijven Bal & Omgevingsplan (A)	-
Informatieplichtige bedrijven Bal (B1)	18
Meldingsplichtig (Meervoudige) Milieubelastende Activiteiten Bal & Omgevingsplan (B2)	4
Vergunningplichtig (Meervoudige) Milieubelastende Activiteiten Bal, H3 & Omgevingsplan (C)	2
(voormalig) Gemeentelijk Brzo en Rie 4	25
(voormalig) Provinciaal Brzo	20
Rie Overig	118
Totaal aantal bedrijven	187

Inrichtingen worden onder de Omgevingswet omgezet naar milieubelastende activiteiten (MBA). Binnen de OD NZKG wordt het bedrijvenbestand projectmatig omgezet tot 1 januari 2025. Inzicht in MBA's is nodig om te kunnen bepalen welke kernactiviteit vergunningplichtig is en om op basis van de nieuwe wet- en regelgeving de taak toezicht en handhaving te kunnen uitvoeren, maar is ook de basis voor het heffen van milieuleges. Naast het in kaart brengen van de MBA's moet ook de vergunning in overeenstemming worden gebracht met de Omgevingswet. Gedacht kan worden aan bijv. intrekken van vergunningen waar de vergunningplicht is vervallen, het eventueel opstellen van maatwerk voorschriften etc.

Milieuleges

Nieuw onder de Omgevingswet is de mogelijkheid om leges te heffen voor vergunningen van een MBA bij een bedrijf. De provincie Noord-Holland heeft deze mogelijkheid opgenomen in de Legesverordening. De werkafspraken rondom heffen en innen zijn conform de werkafspraken bij de huidige bouwleges. Dat betekent dat de OD NZKG de heffingsbrief stuurt en de provincie Noord-Holland het legesbedrag int. De OD NZKG start deze taak op het moment dat de Legesverordening is geïmplementeerd.

Circulaire Economie

De provincie Noord-Holland en de OD NZKG werken al enige jaren samen op het gebied van circulaire economie. Deze lijn wordt voortgezet en mede naar aanleiding van de aangenomen motie over circulaire economie is afgesproken om dit onderwerp in 2024 prominent terug te laten komen. Circulaire Economie zal worden meegenomen in het proces van vergunningverlening toezicht en handhaving op basis van de zeven bouwstenen van het Interprovinciaal Overleg (IPO). Zie bijlage 1 voor een uitgebreide toelichting.

Open bodemenergiesystemen (OBES)

Sinds 2016 voert de OD NZKG namens de Provincie Noord-Holland de VTH taken voor open bodemenergiesystemen en grondwateronttrekkingen > 150.000 m³/J uit. Afhankelijk van marktomstandigheden worden jaarlijks zo'n 50-60 vergunningen voor nieuwe OBES verleend. Inmiddels wordt op meer dan 700 vergunningen toezicht uitgevoerd. Voor een belangrijk deel is dat administratief toezicht waarbij naast het stimuleren van het naleefgedrag ook gestreefd wordt naar het zo optimaal mogelijk laten functioneren van deze energiebesparende systemen.

OD NZKG heeft voor dit toezicht een prijswinnende WKO Experttool ontwikkeld. Met behulp van de inzichten die het gebruik van deze tool ons heeft gebracht is een nieuwe methodiek ontwikkeld om het besparingspotentieel in beeld te brengen. Ons voornemen is om in 2024 een pilotproject uit te voeren om van 30 geselecteerde bodemenergiesystemen met het hoogste besparingspotentieel het rendement te optimaliseren. Op deze manier wordt ook de eigen uitvoering geoptimaliseerd.

Veranderingen in 2024

Onder de Omgevingswet wordt het bevoegd gezag OBES verdeeld over Provincie Noord-Holland en gemeenten. De provincie blijft het bevoegde gezag voor bestaande OBES en wanneer een nieuwe OBES via een eenvoudige aanvraag wordt verleend. De gemeente wordt het bevoegde gezag wanneer sprake is van een vergunning naar aanleiding van een meervoudige aanvraag. In die situatie verleend de gemeente de vergunning waarbij er de verplichting is dat de OD NZKG in mandaat van de provincie om advies wordt gevraagd. De toezichtstaak is een basistaak voor de Omgevingsdiensten dus de gemeenten moeten deze taak bij de OD NZKG beleggen. Op dit moment is er nog niet met de gemeenten afgestemd of zij dit gaan doen. Ook is onbekend hoe vaak dit voor gaat komen. Ons voorstel is om 2024 te gebruiken om hier meer inzicht in te krijgen en dit werk op regiebasis uit te voeren.

Veranderingen Milieuadvies ten opzichte van 2023

De komst van de Omgevingswet beoogt decentralisatie van bevoegdheden en een grotere rol voor omwonenden en de private sector. Gelijktijdig ziet de OD NZKG vanuit het Rijk de beweging naar meer centrale sturing vanuit uitvoeringsprogramma's op basis van ambitieuze milieudoelen. De vertaling naar regionaal en lokaal beleid en de uitvoering hiervan leidt tot een toename naar de vraag om inzet van kennis en expertise en het delen daarvan. De inzet op het product milieuadvies betreft vaak nieuwe opgaven die zich in latere fase

meer vertalen naar de concrete uitvoering van VTH taken. Inschattingen worden gebaseerd op de ervaringen van de afgelopen jaren en het inzicht met betrekking tot gemeentelijke plannen tot aanscherping van milieubeleid, (gebiedsgericht-) ruimtelijk beleid en complexe bouwprojecten waarbij de expertise op de milieuthema's bij de Omgevingsdienst ligt.

Belangrijk is dat het vragen van advies onder het stelsel van de Omgevingswet een minder vrijblijvend karakter zal krijgen. Ook ongevraagde adviezen zullen nodig zijn voor een robuuste uitvoering van de VTH taken. Het gaat om advies op gebied van lucht/geur, geluid en trillingen, Externe Veiligheid, Afval/Circulaire grondstofstromen, energiebesparing, natuur, water en licht. Daarnaast gaat het om advies en lobby werkzaamheden bij ontwikkelingen regelgeving en beleid (programma-, project-, gebieds- en kavelniveau, of thematisch) vanuit gespecialiseerde kennis en kennis van de uitvoeringspraktijk en ondersteuning bij externe communicatie op milieuthema's.

Opdrachtnemer en opdrachtgever gaan in 2024 in gesprek over onderstaande zaken:

- *Geothermie (aanvullend als onderdeel op warmtetransitie)
- *gebiedsgerichte aanpak bedrijventerreinen
- *intensivering op benutten data (data gedreven werken)
- *Intensivering inzet op benutten kansen MER-instrumentarium
- *CCS en CCU

Register Externe Veiligheid

De risicovolle MBA's worden geregistreerd in het Register Externe Veiligheid.

Geluid

Opdrachtgever en opdrachtnemer gaan in 2024 in gesprek over de werkzaamheden voor het omzetten naar geluidsproductieplafonds in de geluidszones.

Ketentoezicht

In 2021 en 2022 zijn drie pilots uitgevoerd om inzichtelijk te maken welke capaciteit er structureel voor ketentoezicht benodigd was. Deze pilots betroffen asbest, E-waste en grondstromen. De werkzaamheden voor deze basistaak waren tot 2023 geen structureel onderdeel van de UVO's. Op basis van deze pilots is een inschatting gemaakt van de structurele inzet op ketentoezicht. De structurele inbedding van het ketentoezicht is in de zomer van 2023 gestart bij de OD NZKG. Hierbij zijn in eerste instantie de drie afvalstromen uit de pilots als structurele toezichtstaak geïmplementeerd. Daarnaast is de OD NZKG ook gestart met drie nieuwe pilots die door de PNH zijn gefinancierd op de afvalstromen autowrakken, kunststof en textiel. Deze pilots lopen door in 2024. Uit deze pilots moet blijken of deze afvalstromen ook een structureel karakter zouden moeten krijgen in het ketentoezicht. Daarnaast zal ook nagedacht worden over vervolgpilots.

Energiebesparing

Energiebesparing is belangrijk om Nederland vóór 2050 energieneutraal te maken. In het Nationaal Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over energiebesparing, schone technologie en klimaatbeleid. Gemeenten en omgevingsdiensten zetten zich volop in om bedrijven te stimuleren om energiebesparende maatregelen te nemen. Dat is in veel gevallen een wettelijke verplichting. Provincie Noord-Holland heeft hier de

aflopen jaren een ambitie in getoond, waarbij de OD NZKG als partner een aandeel levert aan de verduurzaming en energiebesparing.

De OD NZKG heeft de afgelopen jaren sterk ingezet op stimulering van, toezicht en handhaving bij bedrijven om te voldoen aan de wettelijk verplichte energiebesparende maatregelen. Energie die niet gebruikt wordt, hoeft immers ook niet opgewekt te worden. De OD NZKG draagt op deze wijze bij aan het behalen van de doelen uit het Nationale Klimaatakkoord. Ook zijn er tussen 2023 tot en met 2026 nieuwe middelen beschikbaar gesteld door de Provincie Noord-Holland en het Rijk waarmee het toezicht op energiebesparing nog verder versneld kan worden.

Inzet OD NZKG gericht op intensivering/versnelling van de energiebesparingstaken

In 2023 is de OD NZKG aan de slag gegaan met een dedicated team Toezicht en Handhaving energiebesparing. Dit team voert zowel het toezicht vanuit het Bouwbesluit -BBL- als de Wet milieubeheer -BAL en BBL- en Waterwet -BAL- uit. Dit team wordt ondersteund door bijvoorbeeld data- en informatiespecialisten, concern controllers, juristen en energiespecialisten. Het jaar 2023 is gebruikt om het team te vormen/volledig te maken en de medewerkers op te leiden. Dit heeft er voor gezorgd dat er in 2024 op volle kracht aan de energiebesparingsopgave kan worden gewerkt.

Vergunningverlening voor E-infra

De verwachting is dat er komende jaren 100 middelgrote tot grote transformatorstations moeten worden gebouwd. Er is een aantal transformator stations waarvoor de provincie of het Rijk bevoegd gezag is (b.v. 380 kV naar Noord Holland Noord en VAWOZ). Daarvoor moeten vergunningen worden verleend.

Opdrachtgever en opdrachtnemer gaan met elkaar in gesprek om te onderzoeken hoe er voldoende expertise kan worden gewaarborgd en wat de beste manier is om de vergunningprocedures te kunnen versnellen.

Vervoermanagement

Het toezicht op het vervoermanagement gaat over het personenvervoer, het Besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit opgestart (hierna genoemd: Normstelling personenvervoer) en het goederenvervoer.

Personenvervoer

In Nederland gaat het om 8.000 concerns met meer dan 100 werknemers die aan de normstelling personenvervoer moeten gaan voldoen. De hoofdkantoren van de concerns worden aangesproken. De OD NZKG heeft binnen haar gebied circa 1.200 hoofdkantoren van concerns die zullen worden gecontroleerd. Hiervoor komt via het gemeentefonds circa €100,- per bedrijf per jaar beschikbaar. De precieze aantallen bedrijven en het bijhorende budget zullen begin 2024 naar zeggen van het Rijk (IenW) bekend worden.

De voorbereidingen en aanpassingen aan het zaakstelsel voor deze taak zullen door de OD NZKG in 2024 worden uitgevoerd na inwerkingtreding Omgevingswet en toekenning gemeentefonds aan de OD NZKG.

In 2025 wordt het toezicht op de Normstelling personenvervoer daadwerkelijk opgestart.

De 'normstelling' start daarbij met alleen een rapportageplicht per 1 januari 2025. Als na trendanalyse de noodzakelijke CO₂-reductie van 1,5 Mton (2030) niet wordt gehaald, zal per 1 januari 2026 een werkelijke CO₂-norm voor het individuele bedrijf gaan gelden. De data worden uitleesbaar via het e-loket.

Financiële Zekerheid (Brzo-regie)

Mede naar aanleiding van de lobby door het IPO heeft de staatssecretaris van IenW een (verplichte) Financiële Zekerheidstelling (FiZe) voor majeure risicobedrijven en afvalbedrijven wettelijk vastgelegd in het Omgevingsbesluit. Met het in werking treden van de Omgevingswet per 1 januari 2024 moeten de BRZO-OD's uitvoering geven aan de regeling.

FiZe is in zekere zin een 'nieuw' instrument, in elk geval in de reikwijdte en werklust. In BRZO6-verband is afgesproken dat er in 2024 wordt gestart met pilots. OD NZKG zal in dat verband in vijf vergunningen voorschriften opnemen met betrekking tot Financiële Zekerheid. De pilotperiode is bedoeld om inzicht te krijgen in de werking van (de inzet van) het instrument.

De programmatische actualisering wordt na de pilotperiode gestart, d.w.z. per 1 januari 2026. De voorlopige inschatting is dat voor een actualisering bij provinciale bedrijven, (zeker) vier jaar worden uitgetrokken.

Omgevingswet actualisatie van vergunningen

Het is een wettelijke plicht voor het bevoegd gezag om nieuw beleid door te voeren in de vigerende omgevingsvergunningen Milieu. Inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 leidt in de jaren erna tot een nog grotere opgaaf met betrekking tot de actualisaties dan dat er al was. Zo moeten er bij voorbeeld, als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet, binnen twee jaar na inwerkingtreding maatwerkvoorschriften worden gemaakt voor bedrijven die met metaal, hout of steen in de open lucht werken en moet er bij minimaal de BRZO-bedrijven (en mogelijk ook bij de Afvalinrichtingen) een voorschrift met betrekking tot financiële zekerheid in de vergunning worden opgenomen. Ook zullen een flink aantal vergunningen moeten worden aangepast aan de indeling in MBA's (van inrichting naar MBA). Hoewel het totaalbeeld er nog niet is, is wel duidelijk dat dit een grote opgaaf zal zijn die de komende jaren veel inzet zal vragen. De kosten om tot een inventarisatie te komen van onderwerpen en vergunningen die geactualiseerd moeten worden, wordt geschat op circa € 175.000. Op basis van deze inventarisatie kan een inschatting worden gemaakt van de benodigde inzet om de vergunningen de komende jaren daadwerkelijk te actualiseren (programmatische aanpak)

Voor het maken van een inventarisatie moeten in eerste instanties de thema's waarop vergunningen geactualiseerd moeten worden, bekend zijn. Nadat deze bekend zijn kan het vergunningenbestand hierop worden getoetst. De OD NZKG heeft 496 vergunningplichtige bedrijven in haar werkpakket. Voor een actualisatietoets dient rekening te worden gehouden met gemiddeld 6 uur per toets. Met 496 vergunningplichtige inrichtingen komt dit neer op circa 3.000 uur werk. Aangenomen wordt dat door aan de voorkant slimme selecties te maken, de inzet mogelijk met 50% kan worden gereduceerd. Voor de vervolgstap, het daadwerkelijk actualiseren van de vergunningen, dient rekening te worden gehouden met een beduidend grotere inzet. Het is niet realistisch om er vanuit te gaan dat de actualisaties binnen twee jaar na inwerkingtreding Ow zijn afgerond.

Bestuurlijke boete

Met de invoering van de Omgevingswet komt het instrument bestuurlijke boete beschikbaar voor de twee lichtere categorieën overtredingen bij Brzo-bedrijven. In de boeteregeling wordt de reikwijdte van het instrument uitgebreid voor Brzo-milieufeiten. Het instrument van de bestuurlijke boete zal naast de instrumenten voor last onder dwangsom en bestuursdwang bestaan en kan gelijktijdig worden ingezet. Het instrument van de bestuurlijke boete kan niet gelijktijdig met strafrecht worden ingezet. Als er een proces verbaal wordt opgesteld kan er geen bestuurlijke boete meer worden opgelegd voor hetzelfde feit en andersom.

Binnen Brzo Landelijk is er afstemming geweest over de inzet van het instrument binnen de VTH-taken bij Brzo bedrijven. De zes Brzo-OD's hebben gezamenlijk een proces vastgesteld voor het opstellen van een boeterapport. De bestuurlijke boete is een bevoegdheid van de toezichthouder maar doordat de opmaak sterk overeenkomt met de opmaak van een proces verbaal er landelijk is afgesproken dit bij BOA's te beleggen. Er zijn bovendien afspraken gemaakt over de afhandeling van het boeterapport, de bezwaar- en beroepsprocedures en het innen van de bestuurlijke boete. In het geval van de provincie Noord-Holland verzorgt de OD NZKG de inning voor de dwangsommen. Het lijkt logisch om voor de bestuurlijke boete hierop aan te sluiten, maar dat moet nader worden afgestemd.

De ODNZKG ziet de inzet van dit instrument als een verkenning van mogelijkheden op het gebied van handhaving. De verwachting is dat iedere OD twee à drie keer per jaar het instrument van de bestuurlijke boete zal inzetten.

Binnen iedere Brzo-OD zijn twee BOA's benoemd die de boeterapporten gaan opstellen. De volgende stap is om het proces rondom het opstellen van het boeterapport en de aanlevering aan de landelijke juristen in te regelen binnen de organisatie. Daarna zal een opleidingstraject volgen om de BOA's en de inspecteurs te informeren en trainen. De verwachting is dat dit nieuwe product voor inwerkingtreding van de Omgevingswet kan worden gebruikt.

Watertaken

Open bodemenergiesystemen (OBES)

Sinds 2016 voert de OD NZKG namens de Provincie Noord-Holland de VTH taken voor open bodemenergiesystemen en grondwateronttrekkingen > 150.000 m³/J uit. Afhankelijk van marktomstandigheden worden jaarlijks zo'n 50-60 vergunningen voor nieuwe OBES verleend. Inmiddels wordt op meer dan 700 vergunningen toezicht uitgevoerd. Voor een belangrijk deel is dat administratief toezicht waarbij naast het stimuleren van het naleefgedrag ook gestreefd wordt naar het zo optimaal mogelijk laten functioneren van deze energiebesparende systemen.

OD NZKG heeft voor dit toezicht een prijswinnende WKO Experttool ontwikkeld. Met behulp van de inzichten die het gebruik van deze tool ons heeft gebracht is een nieuwe methodiek ontwikkeld om het besparingspotentieel in beeld te brengen. Ons voornemen is om in 2024 een pilotproject uit te voeren om van 30 geselecteerde bodemenergiesystemen met het hoogste besparingspotentieel het rendement te optimaliseren. Op deze manier wordt ook onze eigen uitvoering geoptimaliseerd.

Veranderingen in 2024

Onder de Omgevingswet wordt het bevoegd gezag OBES verdeeld over Provincie Noord-Holland en gemeenten. De provincie blijft het bevoegde gezag voor bestaande OBES en wanneer een nieuwe OBES via een enkelvoudige aanvraag wordt verleend. De gemeente wordt het bevoegde gezag wanneer sprake is van een

vergunning naar aanleiding van een meervoudige aanvraag. In die situatie verleend de gemeente de vergunning waarbij er de verplichting is dat de OD NZKG in mandaat van de provincie om advies wordt gevraagd. De toezichtstaak is een basistaak voor de Omgevingsdiensten dus de gemeenten moeten deze taak bij de OD NZKG beleggen. Op dit moment is er nog niet met de gemeenten afgestemd of zij dit gaan doen. Ook is onbekend hoe vaak dit voor gaat komen. Ons voorstel is om 2024 te gebruiken om hier meer inzicht in te krijgen en dit werk op regiebasis uitvoeren.

We verzorgen de registratie van OBES in het Landelijk Grondwater Register (LGR) zodat ze voldoen aan de Wet Basisregistratie ondergrond (Bro). De beheerder van het LGR zorgt dat ze weer in het Bro geborgd worden.

Grondwaterbeschermingsgebieden

Sinds het absolute verbod op activiteiten in Grondwaterbeschermingsgebieden is opgeheven, ontvangt de OD NZKG ook meer aanvragen. Tegelijk is nog onvoldoende inzichtelijk of er niet activiteiten zonder toestemming plaatsvinden in dit beschermde gebied. Om die reden zijn er 2 subproducten begroot:

VTH Grondwaterbeschermingsgebied welke vooral gericht is op de VTH op aanvragen en meldingen, en Preventief Grondwaterbeschermingsgebied is vooral gericht op informeren en gebiedscontroles.

Grondwateronttrekking voor de industriële en drinkwatervoorzieningen

In 2024 gaat de OD NZKG starten met de actualisatie van dit type vergunningen. De eerste zal de actualisatie van de vergunning voor grondwateronttrekking van Tata zijn.

Indirecte lozingen

Indirecte lozingen zijn lozingen die via de riolering op het afvalwaterketen terecht komen. In dit kader hebben we het dan vooral over bedrijfsmatige lozingen en niet over huishoudelijk afvalwater uit woningen. De bevoegdheid voor deze indirecte lozingen lag tot 2009 bij de waterschappen maar zijn sindsdien onder het bevoegd gezag van provincie en gemeenten gekomen die deze taak weer hebben uitbesteed aan de drie omgevingsdiensten in Noord-Holland. In 2027 dient de kwaliteit van het oppervlaktewater te voldoen aan de Kaderrichtlijn Water. Voor het verbeteren van de waterkwaliteit is aanpak bij de bron cruciaal. Immers, wat niet geloosd wordt op het riool hoeft er door de rwzi ook niet worden uitgehaald. Dat vraagt om meer grip op indirecte lozingen en daarvoor is weer inzicht nodig (meten en monitoren). Naast deelname aan het Programma Grip op Indirecte Lozingen, vraagt vooral de rwzi Waardepolder (Rijnland) onze aandacht en Legionellapreventie bij de 5 risicovolle afvalwaterzuiveringstallaties (awzi).

Project Windenergie

De OD NZKG coördineert in mandaat namens Gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland de voorbereiding en bekendmaking van uitvoeringsbesluiten voor windparken. De OD NZKG verzorgt de coördinatie. Daarnaast beoordeelt de OD NZKG de omgevingsvergunningen van aanvragen voor windparken namens Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland. Ook adviseert de OD NZKG de provincie over op te stellen beleid voor gezondheidseffecten van windturbines en milieueffectrapportages voor bestemmingsplannen.

Op dit moment loopt er een aanvraag voor de NoorderIJplas en een vooroverleg met Port of Amsterdam,. Mogelijk komen er in 2024 nog meer initiatieven.

4.2 VTH-uitvoering het outputpakket

De OD NZKG deelt deze taken op in enerzijds vergunningverlening & regulering en anderzijds toezicht & handhaving. De volgende taken zijn gepland voor 2024:

Regulering Milieu & Leefomgeving/Milieu & Industrie	Begroting
Meldingen/kennisgevingen Wm	19
Maatwerkbesluiten	7
Omgevingsvergunningen milieu	170
Waarvan actualisaties	20
Actualisatietoetsen	8
MER beoordelingstoets	15
Behandelen info	8

Toezicht en Handhaving Milieu & Leefomgeving	Begroting
Eerste controle	88

Toezicht en Handhaving Milieu & Industrie	Begroting
Eerste Ow controle bij Seveso bedrijven	
Waarvan fysiek	45
Waarvan administratief	78
Eerste Ow controle bij RIE4 en risicovollere RIE-bedrijven	
Waarvan fysiek	46
Waarvan administratief	56

Toezicht en Handhaving Milieu & Industrie	Begroting
Seveso inspecties	836

Plustaken	Begroting
Verleende ontgrondingsvergunningen	8
MER-beoordelingstoets ontgroningen	8
Afgegeven TUG ontheffingen	16
Afgegeven ontbrandingstoestemmingen	52
Afgehandelde meldingen Vuurwerkbesluit	134
Ontvangen meldingen Vuurwerkbesluit	134
Totaal afgehandelde vergunningen Waterwet	82
Nieuwe vergunning Waterwet verleend	56
Bestaande vergunning Waterwet gewijzigd	15
Bestaande vergunning Waterwet ingetrokken	10
MER-beoordelingstoets Waterwet	56

4.3 Inzet uren en middelen

Dit leidt tot de volgende inzet van uren en middelen.

Milieu en Brzo - output	Begroot (uren)	Bedrag (€)
R&T Informatieplichtige bedrijven Bal (B1)	38	4.393
R&T Bal & OP (B2)	39	4.556
R&T Bal, H3 & OP (C)	112	12.970
Gemeentelijk Brzo en Rie 4 Regulering & Toezicht	11.343	1.318.225
Provinciale Brzo Regulering & Toezicht	17.840	2.073.365
Rie Overig Regulering & Toezicht (M&L+M&I)	23.364	2.715.364
Toezicht bestaande WKO installaties	10.766	1.251.225
- OBES actualisatie	1.498	174.098
- OBES eindigend	1.124	130.573
- OBES nieuw	4.794	557.112
Regulering & Toezicht Drinkwater- en industriële grondwateronttrekkingen	600	69.732
Regulering & Toezicht Ontgroningen Bal	545	63.282
R&T Vuurwerkbesluit	362	42.025
R&T RBML	2.554	296.803
Totaal Milieu en Brzo output	74.976	8.713.722

Milieu en Brzo - regie		Begroot (uren)	Bedrag (€)
Milieu Regie	Advies VTH programmering & uitvoeringsbeleid	650	75.543
	Intensieve handhaving	2.299	267.190
	Programmatisch actualiseren (extra)	1.350	156.897
	VTH Grondwaterbeschermingsgebieden	660	76.705
	Ketentoezicht	3.000	348.660
	Preventief Grondwaterbeschermingsgebieden	900	104.598
	Indirecte Lozingen	3.075	357.377
Milieu Advies	Advies Mijnbouwwet	500	58.110
	IOV	2.645	307.402
	Luchtmeetnetten	395	45.907
	Milieuadvisering	9.383	1.090.492
	Natuur	500	58.110
	Wateradvies	2.047	237.902
	Zonebeheer Geluid	1.500	174.330
	ZZS	700	81.354
Brzo Regie	Afvalzorg	2.370	275.441
	Intensieve handhaving Brzo	5.000	581.100
	Kennis en expertise	570	66.245
	Landelijke Brzo+ en samenwerken in de regio ¹	4.000	464.880
	R&T Tata Steel	32.235	3.746.352
	R&T landelijke thema's ¹	11.110	1.291.204
	Risicoanalyse voor toezicht (basisbeeld)	760	88.327
	Uitvoeringskaders Brzo	1.040	120.869
Projecten	Cyber security	934	108.549
	Digitalisering/AADV	2.625	305.078
	Groen Staal	19.360	2.250.019
	Ondermijning	500	58.110
	Uitvoeringsprogramma Tata	15.019	1.745.508
	Project Windenergie	2.550	296.361
Totaal Milieu en Brzo regie		127.677	14.838.621

¹De Brzo-regie-uren Landelijke Brzo+ omvatten verschillende projecten zoals b.v.: diverse Enose-projecten (Geur in zicht, Samenwerking Tata Steel, Varend ontgassen), de Gebiedsgerichte aanpak Tuindorp Oostzaan en de realisatie van ontgassingsinstallaties. De landelijke thema's zijn o.a. Legionella, ZZS, Actualisaties en de pilot Financiële Zekerheid.

5. Jaarprogramma 2024 Bouw

In het programma Bouw zitten alle VTH-taken zoals het verlenen van omgevingsvergunningen, behandelen van meldingen, het toezicht en handhaving op bouw en sloop in de realisatie- en gebruiksfase. De bouwtaken worden uitgevoerd conform het vastgestelde uitvoeringsniveau en de bijbehorende kengetallen. Het voorgestelde uniforme uitvoeringsniveau heeft ten doel onaanvaardbare risico's, vooral op het gebied van veiligheid en gezondheid, af te vangen. De bouwactiviteiten zijn onderverdeeld in categorieën conform de BOM-systematiek. Het toetsingsniveau van een bouwactiviteit kent een oplopende intensiteit per categorie.

Op basis van de eindejaarsverwachting 2022 is de begroting voor 2023 tot stand gekomen.

In de bouw is sprake van veel internationale en landelijke ontwikkelingen. Het gaat onder meer om de stikstofproblematiek, arbeidsmarktproblematiek, te kort aan bouwgrond, energiecongestie en de sterk oplopende inflatie en daarmee samenhangende rentestijgingen.

Volgens de trendanalyse van de ING groeit de bouwsector in 2023 nog licht (+0,5%) maar slaat de krimp in 2024 toe (-2,5%). Daarentegen is de schaarste aan bouwmaterialen het afgelopen half jaar flink afgenomen, doordat ook internationale handelsketens na de coronacrisis weer op gang zijn gekomen. Een lichte daling van de aanvragen omgevingsvergunning is echter wel te verwachten.

Omdat de Omgevingswet en mogelijk ook de Wet Kwaliteitsborging 1 januari 2024 wordt ingevoerd en dat veel onzekerheden met zich mee brengt wordt de eindejaarsverwachting van 2023 voor 2024 grotendeels aangehouden. Afgesproken is 2024 te gebruiken om de effecten op de tijdbesteding als gevolg van de van de nieuwe wetgeving te monitoren.

5.1 Wijzigingen in het programma Bouw door de Omgevingswet

De wet kwaliteitsborging

Vanaf 1 januari 2024 wordt de Wet op de Kwaliteitsborging stapsgewijs ingevoerd. Het publiekrechtelijke deel van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) gaat per 1 januari 2024 alleen voor nieuwbouw gelden, en pas zes maanden later voor verbouwingen. In de huidige situatie doet de overheid een ruimtelijke en technische toets. Onder de Wkb wordt de technische toets voor een toenemend aantal categorieën bouwwerken door private partijen uitgevoerd. De verwachting is dat de ruimtelijke en technische vergunning meestal gelijktijdig zullen worden aangevraagd. De Wet Kwaliteitsborging betekent een wijziging van de uitvoering van de taken voor toezicht op de kwaliteitsuitvoering van de bouw. Dit betreft alleen voor de bouwactiviteiten categorieën die vallen onder gevolgklasse 1. De effecten voor de bouwtaken die door de OD NZKG worden uitgevoerd zijn beperkt omdat het in deze eerste fase om de kleinere bouwwerken, minder risicovolle bouwwerken gaat. De OD NZKG werkt met een handelingskader dat is afgestemd met de opdrachtgevers.

Mobiel breken

Onder de Omgevingswet valt deze taak onder het programma bouw in plaats van milieu. Het heeft raakvlakken met sloop en hergebruik van grondstoffen en het gebroken materiaal wordt als gereed product als grondstof onder de Beoordelingsrichtlijn in of op de bodem gebracht. De uitvoering van de taak is van belang omdat sprake is van gevaarlijke stoffen en afvalverwerking fraudegevoelig is. Het is geen basistaak. De OD NZKG blijft deze taak uitvoeren voor de provincie Noord-Holland.

Label C kantoren -Bouwbesluit

OD NZKG is sinds januari 2023 bezig met het toezicht en de handhaving van het energielabel van kantoren (Label C) met een oppervlak groter dan 100 m². Bij de provinciale bedrijven zijn naar inschatting 80 bedrijven met een of meerdere kantoren die per 2023 over een energielabel C moeten beschikken en een klimaatinstallatie hebben waar de EPBD (Energy Performance of Buildings Directive) – energiekeuring klimaatinstallaties - op van toepassing is. De OD NZKG is in 2023 gestart met het toezicht op de uitvoering van deze regels.

Voor de uitvoering van toezicht en handhaving is er voor Label C een handhavingsstrategie opgesteld en afgestemd met de opdrachtgevers. De toezicht en handhaving is in volle gang. Fase 2 is in 2023 gestart en wordt in 2024 doorgezet. Deze fase omvat de beoordeling van verbeterplannen en het toezicht op de uitvoering daarvan. Daarnaast worden er Lasten onder Dwangsom (LoD) opgesteld en uitgestuurd aan bedrijven die niet hebben gereageerd. Dit gebeurt binnen het budget dat er voor Label C in 2024 aan de OD NZKG is toegekend.

5.2 Inzet uren en middelen

Dit leidt tot de volgende inzet van uren en middelen.

Bouw - output	Begroot	
	Uren	Bedrag (€)
Regulering Brandveilig Gebruik (Gebruiksmelding)	174	20.222
Regulering & Toezicht Omgevingsplanactiviteit	297	34.517
Toezicht Brandveilig Gebruik	500	58.087
Totaal Bouw output	971	112.826

Bouw - regie	Begroot	
	Uren	Bedrag (€)
Regulering & Toezicht Bouw Provincies	5.681	660.246
Regulering & Toezicht BOM B8 (complex)	5.611	652.062
Reguliere Handhaving	385	44.745
Vooroverleg	207	24.078
Klacht/incidentmelding Bouw	12	1.395
Label C/Keuringsverplichting klimaatinstallaties EPBD	80	9.298
Sloop regulier	333	38.688
Totaal Bouw regie	12.309	1.430.510

6. Jaarprogramma 2024 Bodem

In dit hoofdstuk staan de wijzigingen ten opzichte van het programma Bodem in 2023.

Wijzigingen in het programma Bodem

Doordat de Omgevingswet veel wijzigingen met zich meebrengt zijn de hoofdcategorieën voor de Bodem outputproducten in de PDC-Ow aangepast waarbij zoveel mogelijk aansluiting is gezocht bij de systematiek van de huidige PDC.

Brzo Bedrijven

Toezicht en regulering op alle bodemactiviteiten (MBA saneren, MBA graven, MBA toepassen en MBA opslaan) binnen de contouren van Brzo bedrijven vallen binnen de taak van de OD NZKG.

6.1 Inzet uren en middelen

De wijzigingen die de omgevingswet met zich meebrengt leiden tot de volgende inzet van uren en middelen.

Bodem - output	Begroot	
	Uren	Bedrag (€)
Omgevingswet C/D Bodemtoepassing gemiddelde impact	352	40.909
Omgevingswet E Bodemtoepassing lichte impact	3	349
Omgevingswet B Opslag Grond Grote Impact	12	1.395
Omgevingswet C Opslag Grond Gemiddelde Impact	97	11.273
Totaal Bodem output	464	53.926

Bodem - regie	Begroot	
	Uren	Bedrag (€)
Intensieve handhaving	57	6.625
Beleidsadvies (Lood, PFAS, Gezonde Bodem, DSO, BIS, Ow-tafel)	570	66.245
Bodemkwaliteitskaart	40	4.649
Tata	934	108.549
Surveillance	50	5.811
IGH	100	11.622
Omgevingswet A Bodemsanering Zware Impact	592	68.802
Nazorg	300	34.866
Kwaliteitsbeheer	16	1.860
Regionaal Schakelpunt	800	92.976
Water en Bodem sturend	516	60.000
BIS-Ow Proof evaluatie fase 1	8	930
Totaal Bodem regie	3.983	462.935

7. Jaarprogramma 2024 Randvoorwaardelijk

Wijzigingen in het programma Randvoorwaardelijk

Binnen het randvoorwaardelijk pakket heeft een belangrijke wijziging plaatsgevonden in het product Procesondersteuning, namelijk de aanpassing van Wob naar Woo, alhoewel dit los staat van de Omgevingswet. De overige producten zijn inhoudelijk beperkt gewijzigd als gevolg van de Omgevingswet.

Nieuwe wet- en regelgeving

Waar afgelopen jaren veel uren werden besteed aan de voorbereiding van de Omgevingswet zal deze post in 2024 nog gebruikt worden voor de nasleep van de implementatie van de Omgevingswet en andere nieuwe wetgevingsopgaven.

Advisering rondom Omgevingswet

De geraamde uren worden gebruikt voor advisering over omgevingsvisies en omgevingsplannen. Daarnaast worden de uren gebruikt voor het geval blijkt dat er gemaakte werkafspraken over bijvoorbeeld het gebruik van de samenwerkingsruimte bij advisering of omgevingstafels in de praktijk niet passend zijn. Ook zal het waarschijnlijk nodig zijn dat informatie bij toepasbare regels in het Digitaal Stelsel Omgevingswet wordt aangepast of aangevuld. Tot slot zal de invoering van de Omgevingswet in de eerste maanden tot extra vragen leiden van burgers en bedrijven en daardoor leiden tot een slechtere dienstverlening. Samen met de opdrachtgever wordt getracht het dienstverleningsniveau weer op te tillen naar het niveau vóór invoering van de Omgevingswet.

Bezwaar en beroep

De steeds intensievere menging van functies, de steeds mondigere inwoners, de toenemende aandacht van de pers en de toenemende juridisering bij procedures dragen bij aan een toename van het aantal complexe bezwaar- en beroepzaken dat de OD NZKG behandelt. Daarnaast heeft het toepassen van de zogenoemde 'informele aanpak' tot doel met bezwaarmaker in gesprek te gaan en een langdurige en onnodige juridische procedure te voorkomen. Hierop wordt door de OD NZKG succesvol ingezet.

Woo

De Woo heeft tot doel om overheden transparanter te maken. De wet moet er voor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Daarnaast wordt de actieve openbaarheid versterkt door het verplicht stellen ervan voor bepaalde categorieën informatie. Overheidsorganen moeten online een register gaan bijhouden van documenten (zoals ingekomen en uitgaande post en belangrijke interne stukken) en datasets waarover zij beschikken. Burgers en bedrijven verwachten steeds meer transparantie in de besluitvorming en in het handelen van/door de overheid. Er is dan ook sprake van een stijgende trend als het gaat om ingediende omvangrijke Woo-verzoeken. Het opvragen van honderden tot duizenden documenten in één Woo-verzoek is meer regel dan uitzondering geworden. Deze verzoeken zijn zeer arbeidsintensief en kostbaar. De inzet die hiervoor nodig is past niet binnen het vaste prijzenpakket en in 2023 is dan ook het voorstel geaccepteerd om tot aanpassing van de kengetallen/volumes over te gaan, waardoor dit product onder Programma overstijgend is komen te vallen.

Tevens is een aparte post opgenomen voor de implementatie van de Woo, zoals hierboven reeds genoemd. Momenteel wordt de actieve openbaarmaking van informatie projectmatig aangepakt, waarbij OD-breed wordt

gekeken wat actief zal worden geopenbaard en hoe dit voor de burger zo makkelijk mogelijk raadpleegbaar zal zijn.

Bibob

Door de OD NZKG wordt de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob) toegepast op aanvragen voor omgevingsvergunningen voor de activiteiten Bouw en Milieu. De Bibob helpt voorkomen dat de overheid door het verlenen van vergunningen criminele organisaties faciliteert. Ook wordt ingegrepen wanneer blijkt dat een vergunning structureel wordt ge-/misbruikt voor het plegen van strafbare feiten.

Informatieanalyse

Het belang van het goed borgen en toepassen van data neemt ieder jaar toe. Tal van ontwikkelingen dragen daar aan bij. De samenleving verwacht van de Omgevingsdienst een effectieve inzet van toezicht, handhaving en vergunningverlening. Goede data zijn daarvoor onontbeerlijk. Het team Informatieanalyse kijkt of er patronen zijn in data en maakt de vertaalslag van nieuwe technieken naar concrete toepassingen. Data van externe bronnen gecombineerd met eigen data leiden tot veel nuttig toepasbare kwalitatieve en kwantitatieve informatie in de dagelijkse uitvoeringspraktijk.

Het doel is om uiteindelijk naar een data-gedreven organisatie te gaan. Het programma "datagedreven werken" is hierbij een belangrijke pijler. Voor 2024 zijn er veel projecten gepland, zoals Risicoprioritering Branches, E-MJV Analysetool, Basisbeelden BRZO, Ketentoezicht, Energieportfolio, eNoses, WKO, Kwaliteit Bodemdata en meerdere projecten tbv Tata Steel. De projecten van InformatieAnalyse zorgen ervoor dat de OD NZKG haar taken efficiënter en effectiever kan uitvoeren en steeds meer de effecten (outcome) in beeld krijgt (invulling Strategische Agenda).

Omzetting Inrichtingen naar MBA's

In de Meerjarenbegroting is voor 2024 een bedrag van € 5.000,- opgenomen voor de omzetting van de inrichtingen naar de milieubelastende activiteiten onder de Omgevingswet. Dit bedrag is opgenomen in het materieel budget.

7.1 Inzet uren en middelen

Dit leidt tot de volgende inzet van uren en middelen.

Randvoorwaardelijk Kern	Begroot	
	Uren	Bedrag (€)
Accountmanagement	3361	390.615
Consignatiedienst	843	97.973
Risico- en Informatiegestuurd werken	1206	140.161
Mandatenbeheer	106	12.319
Regiebureau	7.074	822.140
Woo	462	53.694
Nieuwe wet- en regelgeving	2328	270.560
Totaal Randvoorwaardelijk kern	15.380	1.787.464

Programma overstijgend	Begroot	
	Uren	Bedrag (€)
Verweer in bezwaar en beroep	3.500	406.770
Extra accountmanagement opdrachtgevers	1.000	116.220
Implementatie Wob naar Woo	399	46.372
Woo-verzoeken	7.178	834.227
Data ontwikkeling	355	41.258
Omgevingswet extra werkzaamheden	6.142	713.823
Omgevingswet	1.000	116.220
Totaal programma overstijgend	19.574	2.274.890

8. Financiële afspraken

De omgevingswet maakt dat de komende jaren andere afspraken gelden dan gebruikelijk. Deze zijn eerder vastgesteld door het Algemeen Bestuur en reeds met opdrachtgevers gedeeld. De informatie in dit hoofdstuk is dan ook niet nieuw, maar wordt vermeld voor de volledigheid.

8.1 Begroten voor het jaar 2024 en verder

Met de invoering van de Omgevingswet (Ow) en de Wet Kwaliteitsborging (Wkb), per 1 januari 2024, veranderen vele producten en diensten van de OD NZKG van naam, inhoud, omvang/kengetal en/of opdrachtgever. De impact van de Ow is vertaald naar een nieuwe Producten en Diensten Catalogus-Omgevingswet (PDC-Ow). Op basis van een gezamenlijk vastgestelde producten- en dienstencatalogus (PDC) heeft elke partner inzicht in de te leveren producten en betaalt slechts voor zijn eigen producten en naar rato voor de gemeenschappelijke producten. Daarnaast is de kwaliteit van de producten uniform in het hele werkgebied. Binnen de PDC wordt onderscheid gemaakt in output- (regulier product met gemiddelde tijdsbesteding), regie- (product op maat) en randvoorwaardelijke (algemeen nut) producten.

De PDC-Ow heeft naast procesmatige gevolgen voor de OD NZKG (bijv. tijdregistratie) ook tot gevolg dat er nieuwe producten komen waarmee nog geen praktijkervaring is opgedaan en waarvoor nog geen begrotingsmethodiek en geen gevalideerde kengetallen bestaan. Hierbij speelt mee dat de inhoud van de taken wijzigt, taken wijzigen van bevoegd gezag en dat nieuwe taken in het basistakenpakket komen te vallen.

De nieuwe PDC-Ow bevat nieuwe producten zonder in de praktijk getoetste kengetallen. De kengetallen moeten worden vastgesteld op basis van praktijkervaring. Begroten op basis van de nieuwe PDC-Ow kan alleen als er voor alle producten fictieve kengetallen en volumes worden opgesteld. De verwachting is dat dit zeer arbeidsintensief is en alsnog, door het ontbreken van de benodigde informatie (ervaringscijfers), niet kan leiden tot goede kengetallen.

Daarom is besloten om de uitvoeringsovereenkomst 2024 (UVO 2024) en meerjarenbegroting 2025-2027 als volgt op te stellen:

- De UVO 2024 wordt opgesteld op basis van de PDC-Ow, waarbij de financiële bijdrage per opdrachtgever wordt vastgesteld op basis van de huidige PDC (pakketten, producten en kengetallen) en de begroting wordt doorgetrokken naar 2024, waarbij alleen de volgende inhoudelijke wijzigingen worden doorgevoerd:
- De effecten van de verschuiving van bodemtaken van provincie naar gemeenten.
- De eerste fase van de Wkb is vertaald in de UVO 2024.
- Wijzigingen in het basistakenpakket (m.n. bodem en gesloten bodemenergiesystemen).
- Volumewijzigingen in de UVO 2024 welke kunnen bestaan uit nieuwe regieproducten en diensten en wijzigingen in volumes bestaande outputproducten.
- Robuuster maken van VTH en expertise op domein Water
- Tariefwijzigingen volgens de kaderbrief 2023 (o.a. de loon- en prijsindexatie).
- Gewijzigde inhoudelijke prioriteiten, effecten uit regeerakkoord (voorjaarsnota Rijk 2022) bijv. energietransitie en andere aandachtspunten uit de meerjarenbegroting 2024-2027 van de OD NZKG.
- Extra inbreng van taken op verzoek van de opdrachtgever, wat los staat van de Omgevingswet.
- Er zijn in de PDC-Ow 2022 als gevolg van de inhoudelijke wijzigingen door de Ow een paar producten opgenomen die nieuw zijn ten opzichte van de huidige PDC. Als alleen de huidige PDC wordt gebruikt is het bedrag dat in de UVO 2024 wordt opgenomen te laag. Daarom zullen met de opdrachtgevers

afspraken worden gemaakt over de verwachte inzet in 2024 voor deze producten zodat dit kan worden meegenomen in de UVO 2024.

Door op deze manier te begroten wordt zoveel mogelijk invulling gegeven aan het bestuurlijk uitgangspunt van financiële rust in de eerste jaren na inwerkingtreding. Gelijktijdig geven landelijke onderzoeken aan dat de structurele kosten met 10% tot 12% kunnen stijgen als de Ow wordt ingevoerd.

8.2 Afrekenen onder de Omgevingswet

Er zijn in 2024 e.v. nog werkzaamheden die uitgevoerd worden onder de oude wetgeving. Alle werkzaamheden als gevolg van aanvragen die binnen zijn gekomen tot en met 31 december 2023 worden onder de bestaande wetgeving uitgevoerd. Alle werkzaamheden als gevolg van aanvragen (vergunningen, meldingen, informatieplichten) vanaf 1 januari 2024 worden geregistreerd en behandeld volgens de nieuwe regelgeving onder de Ow en Wkb. De urenregistratie is gebaseerd op de PDC-Ow. Hiermee worden ervaringscijfers opgebouwd.

Doordat de PDC-Ow nog geen getoetste kengetallen bevat en doordat de OD NZKG in de beginfase zowel werkt aan oude als op nieuwe producten, is het niet mogelijk alle producten af te rekenen op basis van de PDC-Ow. Evenmin kan volledig worden afgerekend op basis van de huidige PDC, omdat voor de nieuwe producten en diensten alleen de nieuwe PDC zal worden gebruikt.

Voor de afrekening wordt deze werkwijze gebruikt die invulling geeft aan het bestuurlijke uitgangspunt van financiële rust.

- **Regieproducten:** werkelijke uren afrekenen conform huidige systematiek.
- **Randvoorwaardelijk pakket:** naar rato conform huidige systematiek.
- **Outputproducten:**
 - **Bodem:** fixed price conform begroting voor het hele programma bodem vanwege de verschuiving in taken en de verandering in pakket en dubbele registratie. Afwijkingen van maximaal +5% en -5% van de begroting worden niet afgerekend, maar toegevoegd of onttrokken aan het weerstandsvermogen van OD NZKG.
 - **Bouw:** fixed price conform begroting voor het hele programma Bouw vanwege invoering Wkb en daarmee verandering in pakket en dubbele registratie. Afwijkingen van maximaal +5% en -5% van de begroting worden niet afgerekend, maar toegevoegd of onttrokken aan het weerstandsvermogen van OD NZKG.
 - **Milieu:** fixed price conform begroting voor het hele programma Milieu vanwege het nog onvolledige inzicht in de mba's. Afwijkingen van maximaal +5% en -5% van de begroting worden niet afgerekend, maar toegevoegd of onttrokken aan het weerstandsvermogen van OD NZKG.

Het financieel risico voor de outputproducten ligt in eerste instantie bij OD NZKG, maar er vindt een verrekening plaats als de daadwerkelijk inzet¹ meer of minder is dan 5%. Zo wordt dit risico gezamenlijk gedragen. Indien blijkt dat (eventuele) extra uitgaven kunnen worden opgevangen binnen de eigen begroting van OD NZKG zal worden afgezien van de 5% regeling.

¹ Gerealiseerde uren x tarief.

8.3 Validatie

Na inwerkingtreding van Ow en Wkb zal de begrotingssystematiek onvolledig zijn, met name omdat in de praktijk beproefde kengetallen ontbreken. Over de effecten van de Ow en Wkb is nog veel onzeker. Ze zullen verschillen per programma. De jaren 2024 - 2026 zijn dan ook (financieel) oefenjaren. Om de veranderingen in producten en diensten goed te definiëren in de PDC-Ow en te komen tot nieuwe in praktijk beproefde kengetallen is deze periode van praktijkervaring noodzakelijk.

Om die reden dienen de nieuwe kengetallen in relatie tot het uniforme uitvoeringsniveau en de daaraan gerelateerde uren en kosten in een periode van minimaal twee jaar te worden gevalideerd. Het doel van deze validatie is te toetsen of de kengetallen bruikbaar en valide zijn, deze verder aan te scherpen én de deelnemers van OD NZKG en de interne organisatie voldoende vertrouwen te geven in de kengetallen.

Inrichting validatieproces

De eerste zes maanden na inwerkingtreding van Ow en Wkb zal de registratie van uren en producten nog niet representatief zijn, omdat gelijktijdig "oude" aanvragen worden afgerond en "nieuwe" opgestart.

Vanaf zes maanden na inwerkingtreding, wanneer de kwaliteit van de registratie op voldoende niveau is en er voldoende aanvragen zijn, wordt gestart met het per kwartaal volgen van de realisatiecijfers van de producten die zijn opgenomen in de PDC-Ow (producten en diensten en de ureninzet). Zo ontstaat een steeds beter beeld van wat de nieuwe producten en diensten echt blijken te kosten en wat reële kengetallen zijn.

Het uiteindelijk vaststellen van de kengetallen vindt plaats in combinatie met de vierjarige validatie en zal zowel ambtelijk als bestuurlijk worden gedeeld.

Iedere zes maanden rapporteert OD NZKG op programmaniveau de stand van zaken aan de opdrachtgevers, voor het eerste vanaf oktober 2024. De verwachting is dat op z'n vroegst de nieuwe kengetallen kunnen worden vastgesteld per 1 juli 2025. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de inzet t.b.v. het randvoorwaardelijk pakket (vast aantal uren) eerder zal worden geëvalueerd en indien nodig wordt herzien. Voor het werkveld milieu dient evenwel de omzetting van inrichting naar milieubelastende activiteiten voor 2025 te zijn afgerond. De planning is om de omzetting voor eind 2024 te hebben afgerond.

Kwaliteit

Na inwerkingtreding van Ow en Wkb zal het huidige kwaliteitsniveau worden doorgezet. Gedurende de validatie zullen aanpassingen in beeld worden gebracht en verwerkt in een nieuw uniform uitvoeringsniveau. De eerste jaren zullen als ervaringsjaar worden gebruikt om te komen tot de benodigde aanpassingen van het nieuwe uniforme uitvoeringsniveau. Het tweede jaar zal als toetsingskader worden gebruikt bij het valideren van de kengetallen. Het valideren van de kengetallen kan immers alleen plaatsvinden als ook de afgesproken kwaliteit wordt getoetst aan de praktijk.

Bijlage 1 Circulaire Economie

CE huis op orde

De integratie van CE in de VTH-kerntaken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) zal in 2023 (en verder) de prioriteit zijn binnen het programma CE van de OD NZKG. De onderliggende visie voor dat traject is dat bij alle nieuwe vergunningen een geïnformeerde afweging (kan) worden gemaakt of het wel of niet doelmatig is om voorschriften op te nemen voor afvalpreventie en het verminderen van het gebruik van grondstoffen.

Dit is een traject van waarschijnlijk meerdere jaren omdat er nieuwe vergunningvoorschriften moeten worden ontwikkeld en deze dan stapsgewijs in de diversie sectoren van het bedrijvenbestand moeten worden geïntegreerd. Dit vraagt een grote hoeveelheid nieuwe kennis bij de organisatie als geheel en bij de adviseurs (inhoudelijke expertise), de vergunningverleners en bij toezicht en handhaving in het bijzonder.

Voor dit traject zijn in 2023 twee pilotprojecten gestart, één voor CE in vergunningen (nieuwe voorschriften opnemen bij industrie) en één voor CE in T&H (nalevering van regels voor afvalscheiding bij MKB-sectoren).²

IP0's 7 BOUWSTENEN

1. CE huis op orde

De OD NZKG en de Provincie Noord-Holland streven beiden naar een circulaire economie. Bij de vergunningverlening en het houden van toezicht wil de OD de circulaire economie meenemen als integraal onderdeel van het reguliere takenpakket. Hiervoor investeren we in de noodzakelijke kennis en processen. Het doel is om in de vergunningverlening voorwaarden te stellen omtrent deze twee cruciale CE-thema's: een doelmatig gebruik van grondstoffen en het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen. Ook zal hierop toezicht moeten worden gehouden en op gehandhaafd worden.

De CE-gerelateerde milieuthema's afvalpreventie en grondstoffenbesparing zijn op dit moment niet (goed) geïntegreerd in de vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) waardoor een essentieel juridisch-bestuurlijk instrumentarium onbenut blijft. Deze integratie is een meerjarig traject omdat de nieuwe vergunningvoorschriften die hiervoor zijn ontwikkeld stapsgewijs in de diversie sectoren van het bedrijvenbestand moeten worden geïntegreerd.

Dit vraagt bovendien de opbouw van een grote hoeveelheid nieuwe kennis bij de organisatie als geheel en bij de adviseurs (inhoudelijke expertise), de vergunningverleners en bij toezicht en handhaving in het bijzonder. Er moeten ook nieuwe tools ontwikkeld worden zoals voor het meten/vaststellen/rapporteren van de milieupact van grondstoffen en het bepalen van kosteneffectieve en redelijke maatregelen, denk aan de EML voor energiebesparing of Best Beschikbare Technieken voor luchtmissies. Daarbij is het essentieel dat de OD NZKG, de Provincie en de andere opdrachtgevers van de OD zoveel mogelijk samen optrekken in nationale netwerken en zich gezamenlijk sterk maken voor een gedeelde visie, nieuw beleid en deze nieuwe tools. Dat betekent veel samenwerking met de andere omgevingsdiensten in Noord Holland, met het landelijke netwerk via ODNL en de juiste (gezamenlijke) lobby richting het Rijk.

2. Harmoniseren rechtsoordelen afval of niet

² Naast standaardvoorschriften voor afvalpreventie en grondstoffenbesparing wordt in dit traject ook het LRSO-standaardvoorschrift voor proefnemingen opgenomen. Daardoor is er hier een overlap met die desbetreffende bouwsteen hieronder.

Het basisniveau van deze bouwsteen vraagt om "Gezamenlijk komen tot eenduidige rechtsoordelen". De afgelopen jaren zijn gemiddeld 3-4 rechtsoordelen per jaar uitgevoerd plus een aantal waarvoor het proces van overleg en onderzoek begint maar die niet worden doorgezet als aanvraag rechtsoordeel. De indruk bestaat dat er wel meer potentiële behoefte is aan meer rechtsoordelen maar dat de feitelijke vraag van bedrijven achterblijft omdat zij de procedure tijdrovend vinden. Het verder harmoniseren, zoals beoogd door het opzetten van het Kennisplatform afval of niet, zou een verhoging van het aantal aanvragen met zich mee kunnen brengen.

In de huidige situatie, zolang het Kennisplatform nog niet operationeel is, en dat zal tot zeker medio 2024 het geval zijn, is het bij de uitvoering van rechtsoordelen het veelal nodig/nuttig om inhoudelijk en juridisch afstemming te zoeken met (1) kennisinstituten zoals het RIVM (deelopdrachten, dus budget nodig) en (2) met andere omgevingsdiensten. Dit vindt veelal via de Werkgroep Afvalbeheer (WAB) plaats of per casus met andere omgevingsdiensten.

In de situatie dat het nieuwe Kennisplatform operationeel is, zal een deel van dat werk door dit platform worden uitgevoerd. Echter, we gaan ervan uit dat de OD NZKG in geheel 2024 juist extra tijd kwijt zal zijn aan de opbouw van dit nieuwe gremium – zo is de programmanager Circulaire Economie van de OD NZKG lid van de klankboordgroep in de oprichtingsfase.

3. Experimenteren faciliteren

Als Omgevingsdienst zorgen we er voor dat we weten hoe experimenten gefaciliteerd kunnen worden en welke ruimte er is binnen de wetgeving. Voor bedrijven met ambities voor hoogwaardiger hergebruik, afvalpreventie en/of grondstoffenbesparing bieden we zo veel mogelijk ruimte om te experimenteren. We stimuleren bijvoorbeeld bedrijven actief om een proefnemingsvoorschrift aan te vragen. Daarnaast neemt de OD NZKG een standaard proefnemingsvoorschrift op in CE-relevante vergunningen zoals benoemd hierboven onder 'CE Huis op orde'. Bij dat alles is het natuurlijk van belang dat én het initiatief ook daadwerkelijk bijdraagt aan grondstoffenbesparing of circulariteit van afval én dat het veilig is met het oog op gevaarlijke stoffen/ZZS.

In principe past deze bouwsteen in het reguliere VTH-werk en is het meegenomen in de bouwsteen 'CE Huis op orde'. Daarnaast is er interactie nodig met beleid (PNH e.a.) als er een vraag ligt van een bedrijf of als er iets nodig is.

4. Ketentoezicht

Hiervoor zijn reeds afspraken gemaakt over een jaarlijks urenbudget waar pilots uit bekostigd kunnen worden. Bij het uitvoeren van deze pilots kan circulariteit als focuspunt worden toegevoegd. We sturen zowel aan de achterkant als meer aan de voorkant van de ketens op het inzichtelijk maken van grondstoffen- en materialengebruik. Dit ziet De OD NZKG als een mooie koppeling met bestaand budget/opdracht.

5. Kennisopbouw CE (incl. interne (en externe) communicatie)

Als relatief grote OD die al langer met CE bezig is en al drie jaar een eigen programma CE heeft, heeft de OD NZKG een programmateam met daarin (variërend) 6-8 mensen. Voor deze specialisten is de basisopleiding CE en VTH niet meer nodig. Ook de specialistische kennis is op dit moment op orde.

Kennisopbouw betekent op dit moment vooral kennisdeling van CE-expertise met andere medewerkers, m.n. van vergunningverleners, handhavers, informatie analisten en het management en de directie. Dat doet de OD NZKG door middel van deelname van bijvoorbeeld vergunningverleners en handhavers aan (pilot-)projecten en/of door middel van interne presentaties of publicaties. Dat kunnen dan ook weer externe publicaties zijn die gebruikt worden voor deze interne kennisdeling. Daarom is er een sterk overlap tussen kennisopbouw, interne communicatie en externe communicatie.

Op dit moment weten we niet of het volgen van een basisopleiding of verdiepende opleiding van toegevoegde waarde zou zijn.

6. Signalering CE kansen en belemmeringen bij VTH en in beleid

Het basisniveau van deze bouwsteen vraagt om "Kennisdeling over kansen en knelpunten bij VTH en beleid, met name vanuit toezichthouders". Voor de OD NZKG gaat het zeker ook om kennisdeling vanuit vergunningverleners. In het verleden nam een lid van het programmteam CE ook deel aan de MRA werkgroep voor belemmeringen en kansen in wet- en regelgeving maar deze werkgroep is recentelijk opgeheven. De reden is dat in de praktijk op dit moment bijna geen nieuwe casussen worden aangedragen en dat de belemmeringen in de huidige wet- en regelgeving wel behoorlijk goed bekend zijn. Wel, is er steeds meer lobby nodig voor ander, stimulerend beleid – deze uren voor lobby zijn reeds opgenomen bij bouwsteen 1 en bij programma coördinatie.

7. VTH kennis gebruiken om CE aan te jagen bij bedrijven

De OD NZKG voldoet op dit moment alle drie niveaus van deze bouwsteen: Wij 'ondersteunen circulaire initiatieven of verwijzen' ernaar, wij 'prikkelen ondernemers proactief met opties over meer circulaire werkwijzen' en wij 'gebruiken doelvoorschriften om periodiek onderzoeken te laten doen en plannen op te laten stellen'. Dit gebeurt o.a. door deelname aan en presentaties bij netwerkbijeenkomsten, zoals ORAM of projectbureau NZKG, publicaties zoals op LinkedIn en in gesprekken met bedrijven i.h.k.v. vergunningprocedures. In deze procedures neemt de OD NZKG sinds 2023 nieuwe standaardvoorschriften op (zie CE Huis op orde) waarvan prikkelende effecten worden verwacht. Daarnaast gebruiken we daardoor beschikbaar komende data voor onderzoeken en plannen.

Programma coördinatie

Om alle hieronder opgenomen activiteiten mogelijk te maken, is organisatie nodig. De OD NZKG heeft een programmteam met een programmamanager en 7-8 teamleden uit de verschillende VTH en expertise teams binnen de organisatie. Het programmteam is verantwoordelijk voor coördinatie, planning en uitvoering van de activiteiten en de interne en externe communicatie. Daarnaast is dit team verantwoordelijk voor het intern leren (monitoring en evaluaties) en de strategiebepaling, de externe communicatie en de externe samenwerking (netwerken en lobby).

Regulier afvalbeleid naar een hoger niveau tillen

Al sinds 2016 wordt er veel moeite gedaan in Nederland om het reguliere afvalbeleid naar een hoger niveau te tillen om meer hergebruik van afvalstoffen mogelijk te maken en hoogwaardigere recycling zonder daarbij de veiligheidseisen uit het oog te verliezen. Hier zit een sterke overlap met bouwsteen 2 t.a.v. het harmoniseren van de rechtsoordelen afval of niet. Vanuit de opdrachtgevers, Provincie Noord Holland maar ook de overige opdrachtgevers is veel vraag naar deze activiteiten en kennis, en die vraag is groeiende. Denk aan de actieve rol van de OD NZKG adviseurs in bijvoorbeeld de landelijk Werkgroep Afvalbeheer (WAB), deelname aan EU network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law (IMPEL), etc. Daarmee kan het afvalbeleid regionaal ook naar een hoger niveau getild worden.

Bijlage 2 Focuspunten:

Op basis van de analyse van de beleidsopgaven die spelen in het werkgebied van de OD NZKG en de analyses van de bedrijven op basis van de gezamenlijk met de andere Noord-Hollandse omgevingsdiensten ontwikkelde methodiek zijn voor de komende jaren 19 focuspunten geformuleerd. De focuspunten volgen uit de Omgevingswet, beleidskaders op zowel landelijk, provinciaal al gemeentelijk niveau. In de onderstaande tabel zijn de focuspunten in samenhang gepresenteerd met de opgaven. De laatste drie kolommen beschrijven de focuspunten in relatie tot de drie hoofdprocessen: regulering, naleving en advisering. Dit betreft de situatie bij het opstellen van de strategie. Dit zwaartepunt kan verschuiven in de loop van de tijd. De tabel is bedoeld om richting te geven aan de uitvoering. Inhoudelijk kunnen focuspunten worden bijgesteld of toegevoegd.

	FOCUSPUNTEN	Waarborgen kwaliteit activiteiten			Maatschappelijke doelen/opgaven				Huidige inzet (2023)		
		Duurzaamheid	(Omgevings)veiligheid	Milieu gerelateerde gezondheid	Circulaire economie	Klimaatadaptatie	Energietransitie	Woon/werk gebied	Naleving	Regulering	Advisering
	Bedrijfsgebonden activiteiten										
1	Landelijk VTH-programma Seveso-Omgevingsdiensten		✓					✓	★	★	☆
2	Externe Veiligheid		✓			✓	✓	✓	★	★	★
3	Brandveiligheid		✓			✓		✓	★	☆	
4	Energiebesparing	✓					✓	✓	★	☆	☆
5	Verkeer en vervoer management	✓		✓			✓				★
6	Water	✓		✓	✓	✓	✓		☆		★
7	Luchtkwaliteit Fijnstof/ Stikstof			✓				✓	☆	★	★
8	Zeer Zorgwekkende Stoffen			✓		✓		✓	☆	★	★
9	Geur			✓				✓	★	☆	★
10	Geluid			✓				✓	★	☆	★
11	Asbest		✓	✓					★	☆	
12	Bodem		✓	✓		✓	✓		★	☆	☆
13	Klachtenafhandeling en ongewone voorvallen		✓	✓				✓	★	☆	☆
14	Hernieuwbare energie		✓	✓			✓	✓		★	★
15	Grondstoffen transitie	✓	✓	✓	✓			✓	☆	★	★
16	Ketentoezicht		✓	✓	✓			✓	★		
17	Ondermijning		✓	✓				✓	★		
	Niet-bedrijfsgebonden activiteiten										
18	Bodem	✓	✓	✓		✓	✓	✓	★	★	☆
19	Bouw	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	★	★	☆

Legenda Focuspunten: ✓ Raakvlak activiteiten/opgave ★ Primaire inzet ☆ Secundaire inzet

